AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

MANUALUL
EXPERTULUI ELECTORAL

Informații privind modul de organizare și desfășurare a alegerilor din România

2020

Introducere

Vă mulțumim pentru implicarea dumneavoastră în organizarea și desfășurarea alegerilor. Deținerea funcției de membru al biroului electoral al secției de votare implică exercițiul autorității de stat. Sarcinile îndeplinite de către dumneavoastră în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare sunt extrem de importante. Alegerile trebuie să fie pregătite cu diligență și integritate, iar membrii trebuie să își îndeplinească sarcinile în mod nepărtinitor și transparent.

Prezența și profesionalismul dumneavoastră contribuie la desfășurarea procesului electoral în cele mai bune condiții și, totodată, la dezvoltarea încrederii alegătorilor cu privire la corectitudinea modului de organizare a alegerilor.

Dacă ați decis să fiți expert electoral, noi vă oferim câteva informații extrem de utile despre modul de organizare și desfășurare a activității pe care urmează să o desfășurați în cadrul biroului electoral al secției de votare ca președinte sau locțiitor al acestuia.

Întregul material a fost realizat având la bază legislația electorală în vigoare, specifică alegerilor, astfel încât să vă formeze baza pentru desfășurarea fluentă a activității din cadrul biroului electoral al secției de votare.

Cuprins

1.	*Alegerea Senatului și a Camerei Deputaților*	*4*
2.	*Alegerea autorităților administrației publice locale*	*15*
3.	*Alegeri pentru Parlamentul European*	*25*
4.	*Alegerea președintelui României*	*33*
5.	*Corpul experților electorali*	*42*
6.	*Formulare cereri*	*44*

1. ALEGEREA SENATULUI ȘI A CAMEREI DEPUTAȚILOR

1.1. Legislație electorală

Alegerile parlamentare din România au la bază *Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.*

1.2. Când se votează?

(Art. 6 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Alegerile se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai **duminica.**

1.3. Cine are drept de vot?

(Art. 2 alin. (1)-(4) și art. (3) alin. (1) și (2) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- **Cetățenii români au drept de vot de la vârsta de 18 ani, dacă această vârstă a fost împlinită până în ziua alegerilor inclusiv.**
- Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru alegerea Senatului și la un singur vot pentru alegerea Camerei Deputaților.
- Fiecare alegător își exprimă votul personal. Exercitarea votului în numele altui alegător este interzisă.

1.4. Cine nu are drept de vot?

(Art. 2 alin. (5) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție;
- persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

1.5. Unde se votează?

(Art. 84 alin. (1) din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Alegătorii votează numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința, conform Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care, în ziua votării, alegătorii se află în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale, aceștia pot vota la orice secție de votare din cadrul circumscripției electorale unde își au domiciliul sau reședința.

1.6. Acte cu care se poate exercita dreptul de vot

(Art. 83 și art. 84 din Legea 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România care în ziua votării se află în țară *își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în România în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:*	***Cetățenii români cu domiciliul în România, dar care au fost înscriși în Registrul electoral cu adresa de reședință în străinătate****, își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în străinătate în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării, însoțite de un document oficial emis de statul străin privind stabilirea reședinței:*	***Cetățenii români cu domiciliul în străinătate*** *își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în străinătate, conform prezentei legi, în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:*
• cartea de identitate; • cartea electronică de identitate; • cartea de identitate provizorie; • buletinul de identitate; • pașaportul diplomatic; • pașaportul diplomatic electronic; • pașaportul de serviciu; • pașaportul de serviciu electronic; • carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare.	• cartea de identitate; • cartea electronică de identitate; • cartea de identitate provizorie; • buletinul de identitate; • pașaportul diplomatic; • pașaportul diplomatic electronic; • pașaportul de serviciu; • pașaportul de serviciu electronic; • pașaportul simplu; • pașaportul simplu electronic; • pașaportul simplu temporar.	• pașaportul simplu, cu menționarea țării de domiciliu; • pașaportul simplu temporar, cu menționarea țării de domiciliu; • pașaportul simplu electronic, cu menționarea țării de domiciliu.

1.7. Listele electorale

(Art. 48 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Listele electorale cuprind cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral. Acestea sunt permanente și suplimentare.

1.7.1. Listele electorale permanente:

- **din țară**

(Art. 49 alin. (1) și (5) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

  - se întocmesc și se tipăresc de către primari, pe secții de votare, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în Registrul electoral;
  - listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se tipăresc de către primari, în două exemplare, până cel mai târziu cu 3 zile înaintea datei alegerilor, și cuprind: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului;
  - listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se semnează de primar și de secretarul general al unității administrativ - teritoriale. Un exemplar se păstrează de către secretarul unității administrativ-teritoriale, iar un exemplar se predă birourilor electorale ale secțiilor de votare.

- **din străinătate**

(Art. 49 alin. (3) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- se întocmesc și se tipăresc de către Autoritatea Electorală Permanentă și se transmit biroului electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

1.7.2. Listele electorale suplimentare:

- **din țară**

(Art. 51 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Listele electorale suplimentare se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare unde au fost întocmite.
- Întâmpinările formulate cu privire la listele electorale suplimentare se soluționează de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.
- În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din țară vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

  a) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din lista electorală permanentă;

  b) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au reședința pe raza secției de votare respective, însă nu au făcut cereri de înscriere în Registrul electoral cu adresa de reședință;

  c) persoanele care în ziua votării se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își au domiciliul sau reședința și care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

  d) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

  e) persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

  f) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală respectivă.

- **din străinătate**

(Art. 51alin. (3)-(6) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din străinătate vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

a) persoanele care se prezintă la vot la secțiile de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare și institutele culturale din străinătate ale României și fac dovada că au domiciliul sau reședința în străinătate și care nu figurează în listele electorale permanente ale secțiilor de votare din străinătate;

b) personalul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate;
c) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator din străinătate, dacă au domiciliul sau reședința în străinătate;
d) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală externă.

- Întâmpinările formulate cu privire la listele electorale suplimentare se soluționează de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.
- În cadrul secțiilor de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare sau institutele culturale din străinătate se utilizează numai liste electorale suplimentare.
- În cadrul secțiilor de votare din străinătate organizate în afara misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate ale României își pot exercita dreptul de vot numai alegătorii înscriși în listele electorale permanente și membrii biroului electoral al secției de votare, precum și operatorii de calculator, prevăzuți de prezenta lege.

1.7.3. Extrasul de pe lista electorală permanentă sau de pe lista electorală suplimentară

(Art. 85 alin. (11) – (14) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Se utilizează la votarea cu urna specială.

- Extrasul se ștampilează, se semnează de către persoanele care însoțesc urna specială și președinte, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secție.
- În modalitatea prevăzută mai sus pot vota numai persoanele care domiciliază pe raza teritorială a circumscripției electorale din țară.
- Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secției de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secția de votare potrivit legii, președintele biroului electoral al secției de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective și-au mai exercitat dreptul de vot în aceeași zi.
- Codurile numerice personale ale alegătorilor care au formulat cereri pentru urna mobilă sunt preînregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, urmând a fi înregistrate definitiv la întoarcerea în localul de vot a echipei pe baza semnăturilor în extras.

1.8. Registrul electoral

(Art. 24 și art 25 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Registrul electoral este un sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

Registrul electoral funcționează în vederea asigurării următoarelor obiective:

a) înregistrarea și actualizarea datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot;
b) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind datele de identificare a alegătorilor și arondarea acestora la secțiile de votare;
c) arondarea cetățenilor români cu drept de vot la secțiile de votare;
d) realizarea listelor electorale permanente;
e) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind actualizarea listelor electorale permanente.

Registrul electoral este structurat pe județe, municipii, orașe, comune, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară, iar pentru cei cu domiciliul sau reședința în străinătate, pe state și localități. **Fiecare alegător figurează în Registrul electoral o singură dată, fiind arondat la o singură secție de votare.**

1.9. Modalitatea de formare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară

(Art. 7 alin. (2)-(5), art. 8, art.15 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Birourile electorale ale secțiilor de votare **sunt constituite dintr-un președinte,** un locțiitor al acestuia și 7 membri.
- Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri, iar președintele și locțiitorul acestuia sunt, de regulă, **magistrați sau juriști.**
- Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.

- **Candidații în alegeri, soțul/soția, rudele și afinii acestora până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.**
- În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea contravențională sau penală, după caz.
- Prin derogare de la prevederile prevederile Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ cu modificările și completările ulterioare, **persoanele care ocupă funcții publice pot face parte din birourile electorale.**
- **Birourile și oficiile electorale lucrează în prezența majorității membrilor lor și iau decizii cu votul majorității membrilor prezenți. Biroul Electoral Central lucrează în prezența majorității membrilor săi și adoptă decizii și hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.**
- **În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.**

1.10. Modalitatea de desemnare a președintelui biroului electoral al secției de votare și a locțiitorului acestuia

(Art. 15 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Președintele biroului electoral al secției de votare și locțiitorul acestuia sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă, în ședință publică, anunțată cu 48 de ore înainte, prin tragere la sorți computerizată, organizată la nivel județean sau al municipiului București cu 15 zile înaintea datei alegerilor, pe funcții, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, pe baza criteriului apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare, precum și pe baza criteriului studiilor absolvite. Au prioritate absolvenții de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice și apoi absolvenții de studii universitare de licență.

1.11. Atribuții ale birourilor electorale ale secțiilor de votare

(Art. 18 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

a) primesc de la primari, pe bază de proces-verbal, un exemplar al listelor electorale permanente, în preziua votării;
b) primesc de la primari buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale și alte materiale necesare desfășurării procesului electoral, precum și două buletine de vot, câte unul pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, anulate de către președintele biroului electoral de circumscripție, pe care le vor afișa într-un loc vizibil, în ziua premergătoare alegerilor; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc aceste materiale din partea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii românii cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe;
c) conduc operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;
d) numără voturile și consemnează rezultatele votării;
e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
f) înaintează birourilor electorale de circumscripție sau oficiului electoral de sector procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, prin mijloace electronice și pe suport hârtie, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, buletinele de vot nule și pe cele contestate, împreună cu contestațiile depuse și materialele la care acestea se referă, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, cu excepția buletinelor de vot întrebuințate și necontestate, biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe, iar în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București;
g) predau prefectului, pe bază de proces-verbal, buletinele de vot anulate și neutilizate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, precum și buletinele de vot întrebuințate și necontestate misiunii diplomatice sau oficiului consular;
h) eliberează fiecărui reprezentant al partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din componența biroului câte o copie de pe fiecare proces-verbal, certificată de președintele biroului electoral al secției de votare;

i) eliberează, la cererea atât a observatorilor organizațiilor neguvernamentale, cât și a reprezentanților presei acreditați pe lângă respectivele secții de votare, prin președintele secției de votare, câte o copie a fiecărui proces-verbal care consemnează rezultatul alegerilor în secția respectivă;
j) verifică, prin mijloace electronice, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot, precum și corelațiile din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform procedurii stabilite prin hotărâre a Biroului Electoral Central.

1.12. Persoanele care pot asista la operațiunile electorale

(Art. 89 art. 89, art 90, art 98 alin (1) lit n) și u) din Legea nr. 208/2015, art. 78 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator şi a personalului de pază: **candidații, persoanele acreditate, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale şi ai Biroului Electoral Central.**

Prin persoane acreditate se înțelege:

a) observatori interni, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

b) reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

c) observatori internaționali, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

d) reprezentanți ai instituțiilor mass-media străine, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

e) delegați ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, acreditați de către birourile electorale de circumscripție, conform legii.

- Observatorii interni şi reprezentanții instituţiilor mass-media româneşti pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secţiilor de votare numai pe baza ecusoanelor emise de către asociația, fundația sau instituția mass-media românească acreditată de către Autoritatea Electorală Permanentă, însoțite de actul de identitate.
- Observatorii internaţionali şi reprezentanții instituţiilor mass-media străine pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secţiilor de votare numai pe baza documentului de acreditare emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, care este valabil şi în copie, însoțit de actul de identitate.
- Delegații acreditați ai partidelor politice pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secţiilor de votare numai pe baza documentului de acreditare emis de către biroul electoral de circumscripţie, care este valabil şi în copie, însoțit de actul de identitate.
- Persoanele acreditate, delegații partidelor politice acreditați și candidații pot asista la operațiunile electorale în ziua votării**, începând cu ora 06.00** şi terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secţiei de votare a proceselor-verbale de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă.
- Persoanele acreditate, delegații partidelor politice acreditați și candidații nu pot interveni în niciun mod în organizarea şi desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris preşedintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități.
- Orice act de propagandă electorală, precum şi încălcarea în orice mod a prevederilor Legii nr. 208/2015 atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.
- La biroul electoral al secţiei de votare, persoanele acreditate delegații partidelor politice acreditați și candidații pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare.
- Pot efectua sondaje de opinie la ieșirea de la urne institutele de sondare a opiniei publice sau societățile comerciale ori organizațiile neguvernamentale care au în obiectul de activitate realizarea de sondaje de opinie și care sunt acreditate de Biroul Electoral Central, prin decizie, în acest sens.
- Operatorii de sondaj ai acestora au acces, în baza acreditării instituției pentru care lucrează.
- Refuzul de a permite accesul în secția de votare al candidaților, al persoanelor acreditate, al delegaților partidelor politice acreditați al membrilor birourilor şi oficiilor electorale şi al reprezentanților Autorității Electorale Permanente pentru a asista la desfășurarea operațiunilor electorale constituie contravenție și se sancționează cu amendă.

- Purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secţiilor de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală constituie contravenție și se sancționează cu amendă.

1.13. Acţiuni premergătoare zilei votării – Preziua votării -

(Art. 63 alin. (7) art. 81 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

1.13.1. Primirea materialelor

Preşedinţii birourilor electorale ale secţiilor de votare primesc de la primar materialele necesare votării, pe bază de borderou de predare-primire, cuprinzând felul şi numărul de exemplare:

- un exemplar al listei electorale permanente;
- formularele listelor electorale suplimentare;
- formularele extraselor de pe listele electorale permanente şi suplimentare în care vor fi înscrişi alegătorii care votează prin intermediul urnei speciale;
- pachetele sigilate cu buletine de vot;
- ştampilele cu menţiunea „VOTAT";
- ștampila de control;
- tuş, tuşiere;
- timbrele autocolante;
- tipizatele proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor votării într-un număr cel puţin egal cu cel al membrilor biroului electoral;
- tipizatele formularelor pentru consemnarea opțiunilor ce rezultă din citirea buletinelor de vot;
- un plic din plastic transparent, înseriat, prevăzut cu sistem de sigilare, în care vor fi introduse ștampilele cu mențiunea „VOTAT” după încheierea votării;
- Tipizatele formularelor privind consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV;
- Proces-verbal pentru constatarea disfuncţionalităţii SIMPV;
- Formular în care se consemnează CNP-urile alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncţionalităţii SIMPV;
- Papetărie (Ex. coli de hârtie, pix, lipici, sfoară);
- două buletine de vot, unul pentru alegerea Senatului şi unul pentru alegerea Camerei Deputaților, anulate de către preşedintele biroului electoral de circumscripţie.

După preluarea materialelor necesare votării, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, împreună cu locţiitorul acestuia asigură, cu sprijinul logistic al primarului, transportul acestora, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, în localul de vot.

La ora 18.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare trebuie să fie prezent la sediul secţiei de votare.

Ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare și operatorul de calculator trebuie, de asemenea, să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00.

Preşedintele este obligat să dispună măsurile necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operaţiunilor de votare:

- verificarea calității de membri ai biroului electoral al secției de votare se face comparând datele de identificare înscrise în procesul-verbal de constituire și procesul-verbal de completare a biroului electoral al secției de votare cu datele de identificare din actele de identitate ale acestora;
- verificarea datelor de identificare înscrise în documentele eliberate de Autoritatea Electorală Permanentă prin care a fost desemnat operatorul de calculator și mențiunile din actul de identitate al acestuia;
- verificarea materialelor necesare votării primite;
- verificarea, împreună cu operatorul de calculator a funcționalității tabletei, a comunicațiilor și a aplicației informatice;
- verificarea faptului că localul secţiei de votare posedă un număr suficient de urne de vot şi cabine de vot, precum şi o urnă specială de vot. Cabinele şi urnele trebuie așezate numai în încăperea în care se află localul de vot;
- afișarea într-un loc vizibil a celor două buletine de vot, unul pentru alegerea Senatului şi unul pentru alegerea Camerei Deputaților, anulate de către preşedintele biroului electoral de circumscripție;

- dispunerea măsurilor necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operațiunilor de votare;
- îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare (unde este cazul);
- fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot;
- la plecare, sigilarea tuturor căilor de intrare în localul de vot cu benzi de hârtie semnate și ștampilate cu ștampila de control. Este recomandabil ca toți membrii prezenți să semneze pe banda de hârtie de sigilare.

1.14. Operațiuni efectuate în ziua votării

(Art. 82 alin. (1) și (2), art. 84 alin. (5) – (16) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

În ziua alegerilor, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00.

1.14.1. Intervalul orar 06.00-07.00

Preşedintele împreună cu ceilalți membri ai biroului electoral al secţiei de votare desigilează calea de acces şi pătrunde în interiorul secției.

Persoanele acreditate au acces în sediul secției de votare începând cu ora 06.00.

În intervalul orar 06.00 – 07.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri:

- verifică urnele, cabinele, existenţa listelor electorale, a buletinelor de vot şi a ştampilelor necesare votării, după care închide şi sigilează urnele prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare;
- consemnează în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării la nivelul secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri ai biroului electoral al secţiei de votare şi, după caz, a persoanelor acreditate: numărul buletinelor de vot primite; numărul ştampilelor cu menţiunea „VOTAT”;
- preşedintele este obligat să asigure aplicarea ştampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea;
- preşedintele biroului electoral al secţiei de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiţii. În acest scop, puterile lui se întind şi în afara localului secţiei de votare, până la o distanţă de 50 metri.

1.14.2. Desfășurarea votării

(Art. 82 alin. (3), art. din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Votarea începe la ora 07:00 și se încheie la ora 21:00.

- Accesul alegătorilor în sala de votare are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare alegător prezintă actul de identitate sau, după caz, documentul care dovedește reședința operatorului de calculator al biroului electoral al secției de votare care înscrie codul numeric personal al alegătorului în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

1.14.3. Exercitarea dreptului de vot

- În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală permanentă, președintele face o mențiune în lista electorală, confirmată prin semnătura sa și a unui alt membru al biroului electoral.
- Alegătorii votează separat, în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea "VOTAT" în patrulaterul care cuprinde lista de candidați sau numele candidatului pe care îl votează.
- Ștampila cu mențiunea "VOTAT" trebuie să fie rotundă și astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patrulaterul în care se aplică.
- **După ce au votat, alegătorii îndoaie buletinele de vot astfel ca pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă. Îndoirea greșită a buletinului de vot nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.**
- În cazul în care buletinul de vot se deschide în așa fel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

- Ștampila cu mențiunea "VOTAT", încredințată pentru votare, se restituie președintelui, care o aplică pe actul de identitate, menționând și data scrutinului. În cazul alegătorilor care votează pe baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea "VOTAT" și data scrutinului.

- Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

- Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Atribuțiile acestuia, în această privință, se întind și în afara localului de vot, în sediul secției de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul sediului secției de votare, precum și pe străzi și în piețe publice până la o distanță de 50 m.

- Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, asigurate de primar și de prefect, împreună cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne.

1.15. Contestarea identității alegătorului

(Art. 85 . (1)-(2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Candidații și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.
- În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

1.16. Votarea prin intermediul urnei speciale

(Art. 85 alin. (10)-(12) și (14) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Pentru cetățenii cu drept de vot din circumscripția electorală respectivă care nu se pot deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate, înregistrată la cea mai apropiată secție de votare de locul în care se află în ziua votării, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT" și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială.

- Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne. În cazul cetățenilor care nu se pot deplasa la sediul secției de votare, cererile scrise se pot transmite prin intermediul altor persoane sau prin intermediul personalului de specialitate din unitățile medicale unde se află internați, după caz.

- În cazurile prevăzute mai sus, votarea se face numai pe baza unui extras întocmit personal de către președintele biroului electoral de pe lista electorală permanentă sau suplimentară existentă la secția respectivă.

- Extrasul se semnează de către președinte și se ștampilează, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste electorale existente la secție.

- În modalitatea prevăzută mai sus pot vota numai persoanele care domiciliază pe raza teritorială a circumscripției electorale din țară.

- Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secției de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secția de votare potrivit legii, președintele biroului electoral al secției de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective și-au mai exercitat dreptul de vot în aceeași zi.

1.17. Suspendarea votării

(Art. 85 alin. (3)-(6) și art. 87 alin. (1) și (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice.
- Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră. Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa localului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.
- În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă. În timpul suspendării nu pot părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare în același timp.
- Candidații și persoanele acreditate care asistă la votare în condițiile prezentei legi nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.
- **Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal nu poate determina suspendarea sau întreruperea votării.**

1.18. Întâmpinări şi contestaţii

(Art. 93 alin. (6) și (8) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- În timpul operaţiunilor de votare şi de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări şi contestaţii cu privire la aceste operaţiuni. Acestea se soluționează pe loc de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare.
- Contestaţiile se prezintă preşedintelui biroului electoral al secţiei de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat şi ştampilat de preşedinte, rămâne la contestator.
- Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare hotărăște, de îndată, asupra contestaţiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

1.19. Încheierea votării

(Art. 88 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- La ora 21.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare declară votarea încheiată şi dispune închiderea localului secţiei de vot.
- Persoanelor care la ora 21.00 se află în sala unde se votează li se va permite să îşi exercite dreptul de vot.
- La ora 21.00, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

1.20. Operațiuni efectuate după încheierea votării

(Art. 92 alin. (1)-(10) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- După închiderea localului secției de vot, președintele, în prezența membrilor biroului electoral și a persoanelor acreditate, verifică starea sigiliilor de pe urnele de votare, sigilează fanta urnelor de votare și introduce ștampilele cu mențiunea "VOTAT" într-un plic care se sigilează prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare. Dispariția uneia sau a mai multor ștampile se consemnează într-un proces - verbal .
- După efectuarea operațiunii prevăzute mai sus, președintele biroului electoral al secției de votare anulează buletinele de vot rămase neîntrebuințate și consemnează distinct, în procesele-verbale pentru fiecare tip de alegere, numărul buletinelor de vot anulate. În cazul în care există pachete intacte cu buletine de vot, mențiunea "ANULAT" se înscrie o singură dată pe pachetul respectiv și se aplică o singură dată ștampila de control.
- Se numără toți alegătorii din listele electorale permanente și suplimentare care au participat la vot și se consemnează numărul lor în rubricile corespunzătoare din procesele-verbale. Se îndosariază listele electorale suplimentare în ordinea întocmirii lor.
- Pentru fiecare tip de alegere se adună buletinele de vot utilizate așa cum rezultă din listele de alegător cu buletinele de vot neutilizate și anulate. Suma acestora, care trebuie să corespundă cu numărul de buletine primite în cadrul secției de votare, se consemnează în procesul-verbal. În cazul în care suma lor este alta decât numărul de buletine de vot primite, se precizează în procesul-verbal motivul pentru care apare eroarea, luându-se în considerare și întâmpinările și contestațiile adresate biroului electoral al secției de votare.

- În cazul în care suma nu se verifică, membrii biroului electoral al secției de votare pot avea opinii separate. Acestea se consemnează în procesul-verbal.
- După aceste operațiuni se procedează **la deschiderea urnelor**.

1.21. Numărarea buletinelor de vot

(Art. 92 alin. (6) - (9)din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Deschiderea urnelor se face în mod succesiv.
- Următoarea urnă se deschide numai după ce se efectuează numărătoarea buletinelor de vot și se consemnează rezultatele în procesul-verbal de la urna anterioară.
- Președintele citește, cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin, denumirea competitorului electoral votat și arată buletinul de vot celor prezenți.
- Unul dintre membrii biroului electoral, asistat de cel puțin încă un membru al acestuia, consemnează pe formularul tipizat opțiunea ce rezultă din citirea fiecărui buletin de vot.
- Cu ajutorul celorlalți membri ai biroului electoral, se așează fiecare buletin de vot citit și consemnat în formular într-un pachet separat pentru fiecare competitor electoral. Pentru buletinele de vot nule, voturi albe, precum și pentru cele contestate se fac pachete separate.
- Buletinul de vot introdus în cealaltă urnă decât cea corespunzătoare tipului de alegere este luat în calcul dacă votul este valabil exprimat.
- În cazul în care există un buletin de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi atribuit unui candidat sau va fi considerat nul, în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.

1.22. Buletinele de vot nule și voturile valabil exprimate

(Art. 92 alin. (11)-(13) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Sunt nule buletinele de vot care nu poartă ștampila de control a biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot având alt model decât cel legal aprobat sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulatere ori în afara acestora. Aceste buletine de vot nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.
- În cazul în care există buletine de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi atribuit unui candidat sau va fi considerat nul, în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.
- **Sunt voturi albe buletinele care nu au aplicată ștampila "VOTAT". Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.**

1.23. Consemnarea rezultatelor și contestarea acestora

(Art. 93 alin. (1) și (3) – (8) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Rezultatul se consemnează în câte un tabel separat și se încheie, în două exemplare originale, câte un proces-verbal.
- Procesele-verbale se semnează de președinte, de locțiitorul acestuia, precum și de membrii biroului electoral al secției de votare și vor purta ștampila de control a acesteia.
- Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral al secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului- verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.
- Fiecare membru al biroului electoral al secției de votare are dreptul de a obține o copie a procesului-verbal, semnată de către președintele secției de votare sau de către locțiitorul acestuia, după caz, și de către ceilalți membri ai biroului.
- În timpul operațiunilor de votare și de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni. Acestea se soluționează pe loc de către președintele biroului electoral al secției de votare.
- Contestațiile se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.

- Președintele biroului electoral al secției de votare hotărăște, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

1.24. Predarea materialelor

(Art. 93 alin. (9) și (10) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- **Separat pentru Senat și Camera Deputaților se întocmește câte un dosar** care cuprinde: procesul-verbal, în două exemplare originale, contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot nule și cele contestate, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, formularele tipizate care au fost folosite la calculul rezultatelor, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste.
- Dosarele, sigilate și ștampilate, însoțite de listele electorale utilizate la secția de votare respectivă, se înaintează biroului electoral de circumscripție, respectiv oficiului electoral, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării, de către președintele biroului electoral al secției de votare, cu pază militară și însoțit, la cerere, de reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din biroul electoral al secției de votare, candidații sau persoanele acreditate conform prezentei legi.

Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor preda dosarele întocmite la:

a) sediile birourilor electorale de circumscripție, în cazul secțiilor de votare organizate pe teritoriul județelor;

b) sediul oficiului electoral de sector pe raza căruia și-au desfășurat activitatea, în cazul secțiilor de votare organizate în municipiul București.

2. ALEGEREA AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE

2.1. Legislație electorală

Alegerile locale din România au la bază *Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare.*

2.2. Când se votează?

(Art. 10 alin. (3), art. 46 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Alegerile au loc într-o singură zi, care poate fi numai **duminica.**

2.3. Cine are drept de vot?

(Art. 3 alin. (1) și (2), art. 5 alin. (1), (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- **Cetăţenii români** care au împlinit vârsta de18 ani, inclusiv cei care împlinesc această vârstă în ziua alegerilor.
- **Cetăţenii Uniunii Europene** care au domiciliul sau reşedinţa în România, au dreptul de a alege (…) în aceleaşi condiţii ca şi cetăţenii români, cu îndeplinirea prevederilor legii.
    - prin cetăţenii Uniunii Europene se înţelege cetăţenii statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România.
- Pentru alegerea consiliului local, a consiliului județean, a primarului, precum și a președintelui consiliului județean fiecare alegător are dreptul la câte un singur vot.

2.4. Cine nu are drept de vot?

(Art. 6 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- debilii și alienații mintal puși sub interdicție;
- persoanele care, în ziua de referință, sunt condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

2.5. Unde se votează?

(Art. 3 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Dreptul de vot se exercită numai în comuna, orașul, municipiul sau subdiviziunea administrativ-teritorială a municipiului în care alegătorul își are domiciliul sau reședința, după caz.

2.6. Acte cu care se poate exercita dreptul de vot

(Art. 127 alin. (1) și (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Cetățenii români își pot exercita dreptul de vot pe baza actului de identitate, valabile în ziua votării, adică:	**Cetățeni ai Uniunii Europene:**
• cartea de identitate, • cartea electronică de identitate, • cartea de identitate provizorie, • buletinul de identitate ori • pașaportul diplomatic, • pașaportul diplomatic electronic, • pașaportul de serviciu, • pașaportul de serviciu electronic, • în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar.	• pe baza oricărui document valabil în ziua votării care le atestă identitatea.

2.7. Listele electorale

2.7.1. Listele electorale permanente cuprind alegătorii români cu domiciliul sau reşedinţa în România.

(Art. 16 alin. (1), (3 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

2.7.2. Copia de pe lista electorală complementară

(Art. 21 alin. (1), art. 22 alin. (6)-(7) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Copiile de pe listele electorale complementare cuprind cetățenii Uniunii Europene cu drept de vot care se află în evidenţele Inspectoratului General pentru Imigrări şi au domiciliul sau reşedinţa arondată respectivei secții de votare.
- Copiile de pe listele electorale complementare cuprind numele şi prenumele alegătorului, data şi locul naşterii, statul membru de origine, adresa la care locuieşte în România, numărul circumscripţiei electorale, numărul secţiei de votare şi o rubrică destinată semnăturii alegătorului.
- Copiile de pe listele electorale complementare se înaintează de către primar, pe bază de proces-verbal, în două exemplare, birourilor electorale ale secţiilor de votare în preziua alegerilor.
- Copiile de pe listele electorale complementare se semnează de primar, de secretarul general al unității administrativ – teritoriale şi de şeful formaţiunii teritoriale a Inspectoratului General pentru Imigrări.

2.7.3. Lista electorală suplimentară

(Art. 18 alin. (4) – (5), art. 23 alin. (3), art.24 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

În ziua votării, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare înscrie în lista electorală suplimentară:

- persoanele omise din lista electorală permanentă, care se prezintă la vot, dacă au domiciliul în raza teritorială a secției de votare respective și nu au solicitat înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reşedinţă;
- cetățenii cu drept de vot care și-au stabilit reședința în circumscripția electorală în care au loc alegeri, care nu au solicitat înscrierea în Registrul electoral cu adresa de reşedinţă;
- membrii birourilor electorale ale secţiilor de votare (inclusiv preşedintele), precum şi personalul tehnic auxiliar (operatorul de calculator) şi personalul însărcinat cu menţinerea ordinii, dacă domiciliază sau are reşedința în unitatea administrativ-teritorială în care se află secția de votare;
- cetăţenii Uniunii Europene omişi din copia de pe lista electorală complementară care se prezintă la vot şi fac dovada că au domiciliul sau reşedinţa în raza teritorială a secţiei de votare respective, cu oricare dintre documentele emise de Inspectoratul General pentru Imigrări sau cu unul dintre următoarele documentele:
  - acte încheiate în condiţiile de validitate prevăzute de legislaţia română în vigoare, privind titlul locativ, respectiv contractul de vânzare-cumpărare, contractul de închiriere şi altele;
  - declaraţia scrisă a găzduitorului, persoană fizică sau juridică, de primire în spaţiu, însoţită de unul dintre documentele prevăzute la lit. a);
  - declaraţia pe propria răspundere a solicitantului, însoţită de nota de verificare a poliţistului de ordine publică, prin care se certifică existenţa unui imobil şi faptul că solicitantul locuieşte efectiv la adresa declarată, pentru persoana fizică ce nu poate prezenta documentele prevăzute la lit. a) şi b);
  - documentul eliberat de primărie, din care să rezulte că solicitantul figurează înscris în Registrul agricol, pentru mediul rural.
- cetăţenii Uniunii Europene care, după înaintarea copiei de pe lista electorală complementară la biroul electoral al secţiei de votare, îşi schimbă adresa la care locuiesc în circumscripţia electorală pe raza căreia se află secția de votare, în baza oricărui document valabil de identitate însoţit de certificatul de înregistrare care atestă noua adresă sau, după caz, de cartea de rezidenţă permanentă ori de permisul de şedere permanentă care atestă adresa anterioară, însoţit de o adeverinţă eliberată de formaţiunea teritorială competentă a Inspectoratului General pentru Imigrări, care atestă adresa actuală.

Persoanele sunt înscrise în lista electorală suplimentară de preşedintele biroului electoral al secţiei de votare numai în baza rezultatelor generate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenţei la vot şi de prevenire a votului ilegal, a comunicărilor efectuate prin intermediul acestuia şi a verificării actului de identitate.

2.7.4. Extras de pe lista electorală permanentă, copia listei electorale complementare sau de pe lista electorală suplimentară

(Art. 91 alin. (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Se utilizează la votarea cu urna specială.
- Extrasul se semnează de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare şi se ştampilează, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secţie.

2.8. Modalitatea de formare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară

(Art. 25, art. 26 alin. (11) și art. 30 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- **Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt constituite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia și 5 membri, în cazul secțiilor de votare din comune și orașe, respectiv 9 membri, în cazul secțiilor de votare din municipii și din sectoarele municipiului București.**
- Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.
- Candidații în alegeri, soțul, soția, rudele și afinii până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.
- În realizarea atribuțiilor ce le revin birourilor electorale, membrii acestora exercită o funcție ce implică autoritatea de stat.
- Exercitarea corectă și imparțială a acestei funcții este obligatorie.
- Prin excepție de la prevederile Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ cu modificările și completările ulterioare, persoanele care ocupă funcții publice pot face parte din birourile electorale.
- Desemnarea membrilor biroului electoral al secției de votare se face de către președintele biroului electoral de circumscripție, prin tragere la sorți.
- Operațiunile de desemnare a membrilor biroului electoral al secției de votare se consemnează într-un proces-verbal care constituie actul de învestitură.
- Birourile electorale ale secțiilor de votare se constituie la data încheierii procesului-verbal.

2.9. Atribuții ale birourilor electorale ale secțiilor de votare

(Art. 31 din Legea nr. 115/2015), cu modificările și completările ulterioare)

a) primesc de la primari listele electorale permanente, copiile de pe listele electorale complementare și listele electorale suplimentare și asigură condițiile necesare în vederea verificării acestora de către alegători;
b) primesc de la birourile electorale de circumscripție buletinele de vot pentru alegătorii care urmează să voteze la secția respectivă, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT";
c) conduc operațiunile de votare și iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acesteia;
d) numără voturile și consemnează rezultatul votării pentru circumscripțiile electorale pentru care s-a votat la secția respectivă, în mod distinct pentru consiliul local, pentru primar, respectiv primarul general al municipiului București, pentru consiliul județean și pentru președintele consiliului județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București;
e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
f) întocmesc și înaintează biroului electoral de circumscripție dosarele cu materialele electorale;
g) predau, cu proces-verbal, biroului electoral de circumscripție, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, precum și pe cele anulate, listele electorale utilizate, ștampilele și celelalte materiale necesare votării;
h) verifică, prin mijloace electronice, legalitatea exercitării dreptului de vot, precum și corelațiile din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform procedurii stabilite prin hotărâre a Biroului Electoral Central.

2.10. Persoane care pot asista la toate operațiunile electorale

(Art. 83 alin. (2) – (3), art. 121 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- La desfășurarea operațiunilor de votare pot asista observatori străini și observatori interni, acreditați în acest scop.
- Pot fi acreditați ca observatori interni reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale care au ca unic scop apărarea drepturilor omului și sunt legal constituite. Persoanele desemnate de aceste organizații nu pot fi membri ai vreunui partid politic.

- La numărarea voturilor pot participa, ca delegați, reprezentanții tuturor partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au participat la alegeri și nu au reprezentanți în biroul electoral al secției de votare.
- Ei nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza președintele biroului electoral în cazul constatării unor neregularități.
- Orice act de propagandă pentru sau împotriva unui partid politic, unei alianțe politice, alianțe electorale ori candidat independent sau încercarea de a influența opțiunea alegătorului, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, anularea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.
- Îndepărtarea din localul secției de votare se realizează de către personalul care asigură paza secției de votare numai la solicitarea președintelui biroului electoral al secției de votare.

2.11. Acțiuni premergătoare zilei votării – Preziua votării -

2.11.1. Primirea materialelor

(Art. 31 și art. 81 alin. (3) și (4) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare primesc de la primar, respectiv biroul electoral de circumscripție comunală, orășenească, municipală, pe bază de proces-verbal, următoarele:

- un exemplar al listei electorale permanente;
- două exemplare ale copiei de pe lista electorală complementară;
- formularele listelor electorale suplimentare și a extraselor de pe lista electorală permanentă, copia listei electorale complementare sau de pe lista electorală suplimentară;
- buletinele de vot;
- ştampilele cu menţiunea „VOTAT";
- ştampila de control;
- tuş, tuşiere;
- timbrele autocolante;
- tipizatele proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor votării;
- alte tipizate utilizate în procesul de votare (tipizatele formularelor privind consemnarea cazurilor deosebite semnalate de SIMPV; Proces - verbal pentru constatarea disfuncţionalităţii SIMPV; formular în care se consemnează CNP-urile alegătorilor care se prezintă la vot pe durata disfuncţionalităţii SIMPV etc).

După primirea şi verificarea materialelor, se sigilează, acestea urmând a fi păstrate, până la transportul lor în localurile secţiilor de votare, într-un singur spaţiu pus la dispoziţie de primar.

La ora 18.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare trebuie să fie prezent la sediul secţiei de votare.

Ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare și operatorul de calculator trebuie, de asemenea, să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00.

Preşedintele este obligat să dispună măsurile necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operaţiunilor de votare:

- verificarea calităţii de membru al biroului electoral al secţiei de votare a locţiitorului şi a reprezentanţilor formaţiunilor politice, prezenţi la sediul secţiei de votare, prin confruntarea datelor înscrise în procesul-verbal de constituire sau de completare cu cele înscrise în actele de identitate ale acestora;
- verificarea documentului prin care a fost desemnat operatorul de calculator, prezent la sediul secţiei de votare, precum şi actul de identitate al acestuia;
- verificarea materialele necesare votării primite;
- afişarea la sediul secţiei de votare, într-un loc vizibil, a unui buletin de vot, vizat şi anulat, de către preşedintele biroului electoral de circumscripție;
- dispunerea măsurilor necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operaţiunilor de votare;

- verificarea faptului că localul secţiei de votare posedă un număr suficient de urne de vot şi cabine de vot, precum şi o urnă specială de vot (cabinele şi urnele de vot trebuie aşezate în aceeaşi încăpere în care îşi desfăşoară activitatea preşedintele biroului electoral al secţiei de votare şi membrii acestuia);
- asigurarea bunei funcționări a Sistemului informatic de monitorizare a prezenţei la vot şi de prevenire a votului ilegal, prin intermediul operatorului de calculator;
- îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din şi de pe clădirea sediului secţiei de votare; operațiunea se va realiza prin persoanele desemnate de primar în acest scop, în cel mult 2 ore de la comunicare;
- fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot;
- la plecare, sigilarea intrării în localul de vot cu o bandă de hârtie pe care se aplică în prealabil ştampila de control.

2.12. Operațiuni efectuate în ziua votării

(Art. 82 alin. (1) și (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

În ziua alegerilor, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00.

2.12.1. Intervalul orar 06.00-07.00

Preşedintele împreună cu ceilalți membri ai biroului electoral al secţiei de votare desigilează calea de acces și pătrunde în interiorul secției.
Persoanele acreditate au acces în sediul secției de votare începând cu ora 06.00.
În intervalul orar 06.00 – 07.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri, verifică urnele, cabinele, existenţa listelor electorale, a buletinelor de vot şi a ştampilelor necesare votării, după care închide şi sigilează urnele prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare.

- consemnează în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării la nivelul secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri ai biroului electoral al secţiei de votare şi, după caz, a persoanelor acreditate: numărul buletinelor de vot primite; numărul ştampilelor cu menţiunea „VOTAT”;
- preşedintele este obligat să asigure aplicarea ştampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea;
- preşedintele biroului electoral al secţiei de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiţii. În acest scop, puterile lui se întind şi în afara localului secţiei de votare, până la o distanţă de 500 metri;
- Aducerea la cunoştinţă publică a măsurilor dispuse de preşedintele biroului electoral al secţiei de votare se face prin afişare la loc vizibil şi, dacă acestea sunt de natură administrativă, să le comunicaţi primarului unității administrativ-teritoriale pentru a fi duse la îndeplinire.

2.12.2. Desfășurarea votării

(*Art. 81 alin. (5), art. 83 alin (5) și (6), art. 84, art. 85 alin. (1), art. 87, art. 108 lit. t) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)*

Votarea începe la ora 7.00 şi se încheie la ora 21.00.

- Se afişează la loc vizibil la sediul secţiei de votare ora la care începe, respectiv se încheie votarea.
- Alegătorii votează numai la secţia de votare la care este arondată strada sau localitatea unde sunt înscrişi în lista electorală permanentă sau în copia de pe lista electorală complementară.
- Preşedintele şi membrii birourilor electorale ale secţiilor de votare, precum şi personalul tehnic auxiliar (operatorul de calculator) şi personalul însărcinat cu menţinerea ordinii votează la secţia de votare unde îşi îndeplinesc atribuţiile, dacă domiciliază sau au reşedinţa în unitatea administrativ-teritorială.
- Aceste persoane trebuie să fie înscrise de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare în lista suplimentară şi trebuie să fie radiate din lista electorală permanentă existentă la secţia de votare în a cărei rază domiciliază, la solicitarea preşedintelui biroului electoral al secţiei de votare, transmisă prin Sistemul informatic de monitorizare a prezenţei la vot şi de prevenire a votului ilegal.
- În afara membrilor biroului electoral al secţiei de votare, operatorilor de calculator ai biroului electoral al secţiei de votare, candidaţilor, persoanelor acreditate potrivit legii, precum şi reprezentanţilor mass-mediei români şi străini, nicio altă persoană nu poate staţiona în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

- Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale, persoanelor însărcinate cu menţinerea ordinii, persoanelor acreditate şi operatorilor de sondaj ai institutelor de sondare ai opiniei publice sau ai societăţilor comerciale ori organizaţiilor neguvernamentale să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.
- Comercializarea sau consumul de băuturi alcoolice pe o distanţă de 500 de metri în jurul localului secţiei de votare este interzisă.
- Pentru menţinerea ordinii în localul secţiei de votare şi în împrejurimile acestuia, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare are la dispoziţie mijloacele de ordine necesare, puse la dispoziţie prin grija prefecţilor.

2.12.3. Exercitarea dreptului de vot

(Art. 85 alin. (8)-(11) și art. 108 lit. o) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- După ce alegătorul primeşte buletinele de vot şi ştampila cu menţiunea „VOTAT”, va intra în cabina de vot pentru a-şi exercita dreptul de vot.
- Alegătorii votează separat în cabine închise.
- Fotografierea sau filmarea prin orice mijloace a buletinului de vot de către alegători în timpul exercitării dreptului de vot constituie contravenţie.
- Prezenţa oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.
- Dacă alegătorul, din motive temeinice, constatate de preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, nu poate să voteze singur, acesta are dreptul să cheme în cabina de votare un însoţitor ales de el, pentru a-l ajuta. Însoţitorul nu poate fi din rândul persoanelor acreditate, al membrilor biroului electoral al secţiei de votare sau al candidaţilor.
- După ce au votat, alegătorii îndoaie buletinele de vot astfel încât pagina albă care poartă ştampila de control să rămână în afară şi le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă. Îndoirea greşită a buletinului de vot nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.
- În cazul în care buletinul de vot se deschide în aşa fel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează şi se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se menţiune despre aceasta în procesul-verbal al operaţiunilor de votare.
- În acest caz, preşedintele anulează buletinul de vot iniţial, urmând să se facă menţiunea corespunzătoare în procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor votării.
- Alegătorul restituie ştampila cu menţiunea „VOTAT”. Se aplică pe actul de identitate al alegătorului ştampila cu menţiunea „VOTAT” şi se înscrie data scrutinului sau, după caz, iar pencartea de identitate se aplică un timbru autocolant cu menţiunea „VOTAT” şi se înscrie data scrutinului.
- Se restituie alegătorului actul/cartea de identitate. Alegătorul va părăsi secţia de votare.

2.13. Contestarea identității alegătorului

(art. 88 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Candidaţii şi alegătorii au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot.
- În asemenea cazuri, identitatea celui în cauză se stabileşte de preşedintele biroului electoral al secţiei de votare prin orice mijloace.
- În cazul în care contestaţia este întemeiată, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare îl opreşte de la vot pe alegătorul contestat, consemnează faptul într-un proces-verbal şi sesizează autorităţile.

2.14. Votarea prin intermediul urnei speciale

(art. 91 şi art. 92 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările şi completările ulterioare)

- Pentru alegătorii care nu se pot deplasa la sediul secţiei de votare din cauză de boală sau invaliditate, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, însoţită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate sau de invaliditate, ca o echipă formată din cel puţin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială şi cu materialul necesar votării - ştampilă cu menţiunea "VOTAT" şi buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea.
- În raza unei secţii de votare se utilizează o singură urnă specială.
- Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secţiei de votare, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne.
- Votarea se face numai pe baza unui extras întocmit personal de preşedintele biroului electoral de pe lista electorală permanentă, copia listei electorale complementare sau de pe lista suplimentară existente la secţia respectivă.
- Extrasul se semnează de către preşedinte şi se ştampilează, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secţie.
- Pot vota cu urna specială numai persoanele care domiciliază în localitatea în care se află secţia de votare.
- Codurile numerice personale ale alegătorilor care au formulat cereri de vot cu urna specială sunt preînregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenţei la vot şi de prevenire a votului ilegal, urmând a fi înregistrate definitiv la întoarcerea în localul de vot a echipei care se deplasează, pe baza semnăturilor în extrasul de pe lista electorală.
- Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secţiei de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secţia de votare potrivit legii, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective şi-au mai exercitat dreptul de vot în aceeaşi zi.
- Pentru persoanele reţinute, deţinute în baza unui mandat de arestare preventivă ori asupra cărora s-a dispus măsura preventivă a arestului la domiciliu sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu şi-au pierdut drepturile electorale, care se află fizic (în penitenciar, în arest preventiv sau în arest la domiciliu pe raza unității administrativ – teritoriale unde au loc alegeri locale parțiale) se aplică în mod corespunzător dispoziţiile privind urna specială, în măsura în care se solicită această modalitate de vot.
- În aceste condiţii votează numai persoanele care domiciliază în raza teritorială a circumscripţiei electorale comunale, orăşeneşti sau municipale în care au loc alegeri.
- **La ora 21,00, urna specială trebuie să se afle în localul secţiei de vot.**

2.15. Suspendarea votării

(Art. 86 alin. (1) și art. 89 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Votarea poate fi suspendată pentru motive temeinice. Suspendarea nu poate depăşi o oră şi trebuie anunţată prin afişare la uşa localului de vot cu cel puţin o oră înainte.
- Durata tuturor suspendărilor nu poate depăşi două ore.
- În timpul suspendării, urnele de votare, ştampilele, buletinele de vot şi celelalte documente şi materiale ale biroului electoral al secţiei de votare vor rămâne sub pază permanentă.
- În timpul suspendării membrii biroului nu pot părăsi sala de votare în acelaşi timp.
- Candidaţii şi persoanele acreditate care asistă la votare nu pot fi obligați să părăsească sala de votare pe timpul suspendării operaţiunilor.
- Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal nu poate determina suspendarea sau întreruperea votării.

2.16. Întâmpinări şi contestaţii

(Art. 95 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- În timpul operațiunilor de votare, de deschidere a urnelor, de numărare și totalizare a voturilor, precum și de înregistrare a rezultatului votării în procesele-verbale se pot face întâmpinări cu privire la aceste operațiuni.
- Biroul electoral al secţiei de votare hotărăşte de îndată asupra întâmpinărilor formulate.

- Împotriva soluţiei date cu ocazia rezolvării întâmpinării se pot formula contestaţii în scris.
- Contestaţiile se prezintă preşedintelui biroului electoral al secţiei de votare, care eliberează depunătorului o dovadă de primire.

2.17. Încheierea votării

(Art. 92 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- La ora 21.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare declară votarea încheiată şi dispune închiderea localului secţiei de vot.
- La ora 21.00 urna specială trebuie să se afle în localul secţiei de vot.
- Alegătorii care la ora 21.00 se află în în localul secţiei de vot pot să îşi exercite dreptul de vot.

2.18. Operațiuni efectuate după încheierea votării

(art. 93 alin. (1) și (2) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

După încheierea votării și închiderea sălii unde se votează, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, în prezenţa membrilor biroului electoral,:

- verifică starea sigiliilor de pe urnele de votare;
- sigilează fanta urnelor de votare;
- introduce ştampilele cu menţiunea „VOTAT” într-un plic care se sigilează prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare;

Dispariţia uneia sau mai multor ştampile de vot se consemnează în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării.

- se anulează buletinele de vot neîntrebuinţate, prin înscrierea pe diagonala primei pagini a menţiunii „ANULAT”, şi să aplicaţi ştampila de control a secţiei de votare;
- înscrie menţiunea „ANULAT”, o singură dată, pe fiecare dintre pachetele cu buletine de vot intacte, în cazul în care acestea există, şi să aplicaţi ştampila de control a secţiei de votare;
- stabilește numărul buletinelor de vot neîntrebuinţate şi anulate;
- stabilește numărul alegătorilor înscrişi în listele electorale existente în secţia de votare;
- stabilește numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne.

Deschiderea urnelor se face numai în prezenţa membrilor biroului electoral al secţiei de votare şi, după caz, a persoanelor care au dreptul să asiste la votare.

La numărarea voturilor pot participa, ca delegaţi, reprezentanţii tuturor partidelor politice, alianţelor politice şi alianţelor electorale sau organizaţiilor cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale care au participat la alegeri şi nu au reprezentanţi în biroul electoral al secţiei de votare, care au fost acreditaţi de către birourile electorale de circumscripție comunală, orășenească sau municipală.

2.19. Numărarea buletinelor de vot

(Art. 93 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare:

- evidențiază separat voturile valabil exprimate, respectiv voturile nule pentru consiliul local, consiliul județean sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București, respectiv pentru primar, președintele consiliului județean sau, după caz, primarul general al municipiului București;
- citește cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin de vot, lista de candidați care a fost votată sau, după caz, numele și prenumele candidatului independent ori numele și prenumele candidatului pentru funcția de primar sau numele și prenumele candidatului pentru funcția de președinte al consiliului județean care a fost votat și arată buletinul de vot celor prezenți;
- buletinele de vot deschise sunt selectate în funcție de consiliul local, consiliul județean sau, după caz, în funcție de Consiliul General al Municipiului București și în funcție de primar, președinte al consiliului județean ori, după caz, de primar general al municipiului București, sunt așezate în funcție de partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și de candidați independenți și sunt numărate și legate separat;

- consemnează rezultatul votului în tabele separate pentru consiliul local, pentru consiliul județean, pentru primar, respectiv pentru președintele consiliului județean, de către un membru al biroului electoral al secției de votare, desemnat de președinte;
- dacă la consemnarea rezultatelor sunt prezenți și candidați, aceștia au dreptul să întocmească și ei un tabel;
- în cazul municipiului București, se întocmește și un tabel distinct pentru Consiliul General al Municipiului București, precum și unul pentru primarul general al municipiului București;
- în tabele se înscriu și numărul total al votanților, numărul total al voturilor nule, listele de candidați sau, după caz, numele și prenumele candidaților independenți și numele și prenumele candidaților pentru funcția de primar și ale candidaților pentru funcția de președinte al consiliului județean, precum și numărul voturilor valabil exprimate pentru fiecare;
- tabelele astfel întocmite sunt instrumente de lucru pentru completarea proceselor-verbale.

2.20. Buletinele de vot nule și voturile valabil exprimate

(Art. 93 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

Sunt considerate ca fiind voturi valabil exprimate, voturile exprimate în următoarele situații:

- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui singur patrulater;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” depășește limitele patrulaterului, dar opțiunea alegătorului este evidentă (inclusiv situația în care ștampila atinge doar un patrulater);
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui patrulater, dar pe buletinul de vot sunt înscrise diverse mențiuni ale alegătorului (votul este considerat valabil indiferent de mențiunile înscrise pe buletinul de vot);
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în interiorul unui patrulater, dar pe buletinul de vot alegătorul a aplicat una sau mai multe ștampile fără să atingă vreun alt patrulater.

Sunt considerate ca fiind **voturi nule,** voturile exprimate în următoarele situații:

- pe buletinul de vot nu a fost aplicată ștampila de control a secției de votare;
- buletinul de vot are alt model decât cel legal aprobat;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” are alt model decât cel legal aprobat;
- pe buletinul de vot nu a fost aplicată ștampila cu mențiunea „VOTAT”;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în două sau mai multe patrulatere;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” este aplicată în două sau mai multe patrulatere, chiar dacă unele ștampile au fost tăiate/anulate de alegător;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” a fost aplicată în exteriorul patrulaterelor și nu atinge niciun patrulater;
- ștampila cu mențiunea „VOTAT” atinge două sau mai multe patrulatere.

Sunt **buletine de vot anulate**:

- Buletinele de vot anulate de către preşedintele biroului electoral de circumscripție care sunt afişate la sediul secţiei de votare într-un loc vizibil;
- Buletinele de vot neîntrebuinţate, anulate de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare prin înscrierea pe diagonala primei pagini a menţiunii „ANULAT” şi prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare; în cazul în care există pachete cu buletine de vot intacte, menţiunea „ANULAT” se aplică o singură dată pe pachetul respectiv.
- Buletinul de vot anulat de către preşedintele biroului electoral al secţiei de votare şi reţinut de acesta, în cazul în care alegătorul solicită un nou buletin de vot dacă buletinul de vot utilizat s-a deschis în aşa fel încât secretul votului nu mai este asigurat.

2.21. Consemnarea rezultatelor și contestarea acestora

(Art. 94 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- După numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare încheie, separat pentru consiliul local, pentru consiliul județean, pentru primar, precum și pentru președintele consiliului județean, câte un proces-verbal, în două exemplare.

- În municipiul București, președintele biroului electoral al secției de votare încheie, după același model, și câte un proces- verbal pentru Consiliul General al Municipiului București și câte unul pentru primarul general al municipiului București.
- Procesele-verbale se semnează de președinte și de membrii biroului electoral al secției de votare și poartă ștampila de control.
- Semnăturile se pun în dreptul numelui și prenumelui și, după caz, al apartenenței politice, respectiv după indicarea denumirii abreviate a partidului politic pe care îl reprezintă.
- Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral nu are nicio influență asupra valabilității procesului-verbal și a alegerilor.
- Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.
- Membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare li se eliberează, la cerere, de către președintele biroului electoral o copie de pe fiecare proces-verbal.
- Cererea trebuie formulată în scris înainte de întocmirea procesului-verbal.

2.22. Predarea materialelor

(Art. 96 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

- Pentru consiliul local, pentru consiliul județean, pentru primar, respectiv pentru președintele consiliului județean, se întocmește câte un dosar care cuprinde:
    - procesul-verbal și contestațiile formulate;
    - buletinele de vot nule și cele contestate.

- Dosarele se sigilează, se ștampilează, se transportă sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne și se predau biroului electoral de circumscripție de către președintele biroului electoral al secției de votare, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării.
- Președintele biroului electoral al secției de votare trebuie însoțit de cel puțin 2 membri ai biroului, stabiliți prin tragere la sorți de către președinte.
- Predarea dosarelor se face pe bază de proces-verbal.

2.23. Turul doi al alegerilor

(Art. 101 alin. (3) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare)

În caz de egalitate se va organiza un nou tur de scrutin la două săptămâni de la primul tur, la care vor participa numai candidații care se află în această situație.

3. ALEGERI PENTRU PARLAMENTUL EUROPEAN

3.1.Legislație electorală

Alegerile pentru Parlamentul European din România au la bază *Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, cu modificările și completările ulterioare.*

3.2.Când se votează?

(Art. 2, art. 10 alin. (1), art. 46 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

Prin statul membru de origine se înțelege statul a cărui cetățenie o are cetățeanul statului membru al Uniunii Europene, altul decât România.

Alegerile se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai duminica.

3.3.Cine are drept de vot?

(Art. 5 alin. (1)-(5) și (10) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Cetățenii români care au vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua de referință inclusiv, au dreptul de a alege membri din România în Parlamentul European.
- **Prin alegător comunitar** se înțelege orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, care are dreptul de a alege în România pentru Parlamentul European, având domiciliul sau reședința în România.
- **Prin alegător resortisant** se înțelege orice cetățean al României, cu domiciliul sau reședința în țară ori în străinătate, care are dreptul de a alege membrii din România în Parlamentul European.
- Pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European, atât alegătorul resortisant, cât și alegătorul comunitar au dreptul la un singur vot.

3.4. Cine nu are drept de vot?

(Art. 5 alin. (6) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- debilii și alienații mintal puși sub interdicție;
- persoanele care, în ziua de referință, sunt condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

3.5.Unde se votează?

(Art. 13 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în altă localitate decât cea de domiciliu își pot exercita dreptul de vot la orice secție de votare, fiind înscriși de către președintele biroului electoral al secției de votare în listele electorale suplimentare.
- Membrii biroului electoral al secției de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea și sunt înscrise în listele electorale suplimentare.
- Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în străinătate votează la orice secție de votare organizată în străinătate și sunt înscriși în listele electorale suplimentare.
- Alegătorii resortisanți care își exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale sunt înscriși în listele electorale suplimentare.
- În listele electorale suplimentare sunt trecuți și alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada cu actul de identitate că domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă sau din copia de pe aceasta existentă la secția de votare.

3.6. Acte cu care se poate exercita dreptul de vot

(Art. 6 alin. (2) și (3), art. 12 alin. (4) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

Alegătorii români cu domiciliul în România, care în ziua votării se află în ţară (resortisanți), își pot exercita dreptul de vot la secţiile de votare organizate în România, în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării	Alegătorii români cu domiciliul în străinătate (resortisanți) își pot exercita dreptul de vot în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:	Alegătorii străini, cetățeni UE cu domiciliul/reședința în România (comunitari) își pot exercita dreptul de vot:
• cartea de identitate; • cartea de identitate provizorie; • buletinul de identitate; • pașaportul diplomatic; • pașaportul diplomatic electronic; • pașaportul de serviciu; • pașaportul de serviciu electronic; • carnetul de serviciu militar.	• pașaportul simplu; • pașaportul simplu electronic; • pașaportul simplu temporar.	• în baza oricărui document eliberat de statul membru al cărui cetățean este titularul, altul decât România, și care este considerat act de identitate în statul emitent, valabil în ziua votării.

3.7.Listele electorale

3.7.1. Listele electorale permanente

(Art. 11 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

Cuprind alegătorii cu domiciliul sau reședința în România. Acestea sunt tipărite de către primari, în două exemplare.

3.7.2. Listele electorale suplimentare

(Art. 13 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

În listele electorale suplimentare sunt trecuți:

- Alegătorii care se prezintă la vot și fac dovada cu actul de identitate că domiciliază în raza teritorială a secției de votare respective, însă au fost omiși din lista electorală permanentă sau din copia de pe aceasta existentă la secția de votare;
- **Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în altă localitate decât cea de domiciliu își pot exercita dreptul de vot la orice secție de votare, fiind înscriși de către președintele biroului electoral al secției de votare în listele electorale suplimentare;**
- Membrii biroului electoral al secției de votare și persoanele însărcinate cu menținerea ordinii votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea și sunt înscrise în listele electorale suplimentare. Alegătorii resortisanți care în ziua de referință se află în străinătate votează la orice secție de votare organizată în străinătate și sunt înscriși în listele electorale suplimentare;
- Alegătorii resortisanți care își exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale sunt înscriși în listele electorale suplimentare.

3.7.3. Copia de pe listele electorale speciale

(Art. 12 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Cuprinde cetățenii cu drept de vot ai statelor membre ale Uniunii Europene, altele decât România, care au domiciliul sau reședința în România care au făcut cerere de înscriere în listele electorale speciale.

3.8.Modalitatea de formare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară

(Art. 21 alin. (2)-(5), art. 22 alin. (1) și art. 29 alin. (1) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarea componență un președinte, un locțiitor al acestuia, care sunt de regulă magistrați sau alți juriști, și 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri.
- Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.
- Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.
- Candidații în alegeri, soțul, soția, rudele și afinii acestora până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.
- În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea juridică, civilă sau penală, după caz.
- Nimeni nu poate fi în același timp membru a două sau mai multe birouri electorale.
- Procesele-verbale întocmite cu prilejul constituirii și completării birourilor electorale atestă calitatea de membru al biroului electoral.
- Birourile electorale ale secțiilor de votare lucrează în prezența majorității membrilor lor și adoptă decizii cu votul majorității membrilor prezenți.
- Calitatea unui membru al biroului electoral încetează de drept în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

3.9. Atribuții ale birourilor electorale ale secțiilor de votare

(Art. 31 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

a) primesc de la primari, pe bază de proces-verbal, cu două zile înainte de ziua de referință, două copii de pe listele electorale permanente și două copii de pe listele electorale speciale, care cuprind alegătorii din secția de votare; un exemplar din fiecare tip de listă este pus la dispoziția alegătorilor pentru consultare și un exemplar este utilizat în ziua de referință;
b) primesc, pe bază de proces-verbal, de la primari, buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, alte imprimate și materiale necesare desfășurării procesului electoral, precum și un buletin de vot anulat, după caz, de către președintele biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau al biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate, pe care îl vor afișa la sediul secției de votare într-un loc vizibil, în ziua premergătoare alegerilor; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc aceste materiale prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe;
c) conduc operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;
d) numără voturile și consemnează rezultatele votării;
e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
f) predau birourilor electorale județene sau, după caz, biroului electoral al sectorului procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule și cele contestate, împreună cu întâmpinările, contestațiile și materialele la care acestea se referă, precum și dosarele cuprinzând listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, buletinele de vot nule și cele contestate, împreună cu întâmpinările, contestațiile și materialele la care acestea se referă, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate sau, în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București; dosarele cuprinzând listele electorale utilizate în cadrul secțiilor de votare din străinătate, îndosariate pe secții de votare și pe tipuri de liste, sunt predate Autorității Electorale Permanente de către Ministerul Afacerilor Externe;
g) predau, pe bază de proces-verbal, reprezentantului judecătoriei în a cărei rază teritorială își au sediul și care se află la sediul biroului electoral județean sau, după caz, la sediul biroului electoral de sector buletinele de vot întrebuințate și necontestate, precum și cele anulate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate înaintează

aceste materiale reprezentanțelor diplomatice, care, în termen de 3 luni de la publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, le predau în vederea topirii de către operatorii economici specializați;

h) furnizează, în ziua de referință, date privind prezența populației la vot, conform unui program stabilit de Biroul Electoral Central.

3.10. Persoane care pot asista la toate operațiunile electorale

(Art. 73 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- La toate operațiunile electorale efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, persoanele acreditate.
- Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă, numai dacă prezintă actul de acreditare, care este valabil și în copie. Acestea nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a actului de acreditare atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.
- La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare. Acreditarea permite accesul titularului acesteia și în spațiul special amenajat în acest sens la biroul electoral județean, al sectorului municipiului București sau la biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate care a emis acreditarea.

Prin persoane acreditate se înțelege:

- observatorii interni şi externi;
- reprezentanţii interni şi externi ai mass-mediei;
- delegaţii partidelor politice, ai organizaţiilor cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale, ai alianţelor politice sau electorale dintre acestea care participă la alegeri şi nu au reprezentanţi în birourile electorale.

3.11. Acțiuni premergătoare zilei votării – Preziua votării - Primirea materialelor

(Art. 44 și art. 45 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare primesc prin intermediul primarilor, pe bază de proces-verbal, cel mai târziu cu două zile înaintea alegerilor, următoarele:

- Buletinele de vot;
- ștampilele de control;
- ștampilele cu mențiunea "VOTAT";
- formularele pentru încheierea proceselor-verbale;
- copiile de pe listele electorale;
- formularele listelor electorale suplimentare;
- celelalte materiale necesare desfășurării procesului electoral se distribuie, prin intermediul primarilor, președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, pe bază de proces-verbal, cel mai târziu cu două zile înaintea alegerilor.

La ora 18.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare trebuie să fie prezent la sediul secţiei de votare.

Ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare și operatorul de calculator trebuie, de asemenea, să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00.

pPeşedintele este obligat să dispună măsurile necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operaţiunilor de votare:

- verificarea, împreună cu ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare, a materialelor necesare votării primite:
- verificarea faptului că localul secţiei posedă un număr suficient de urne de vot, cabine de vot, o urnă specială de vot;
- afișarea într-un loc vizibil, la sediul secției de votare, a unui buletin de vot, vizat şi anulat, după caz, de preşedintele biroului electoral judeţean sau al sectorului municipiului Bucureşti;

- dispunerea măsurilor necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operațiunilor de votare;
- îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din şi de pe sediile secţiilor de votare, cu sprijinul primarului;
- luarea tuturor măsurilor de ordine în localul de vot şi în jurul acestuia;
- fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot;
- la plecare, sigilarea tuturor căilor de acces (uși și ferestre) în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care se aplică ştampila de control și se semnează (înainte de a sigila ușile și ferestrele, se aplică ștampila de control pe benzile de hârtie iar ștampila de control rămâne în localul de vot);

Cabinele şi urnele de vot trebuie aşezate în aceeaşi încăpere în care se află biroul electoral al secţiei de votare şi în raza mijloacelor de înregistrare audio-video.

3.12. Operațiuni efectuate în ziua votării

(Art. 45 alin. (5) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

3.12.1. În ziua de referință, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00.

- Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri și, după caz, a observatorilor, verifică urnele, listele electorale, buletinele de vot și ștampilele, consemnând în procesul-verbal numărul persoanelor înscrise în copiile listelor electorale permanente, copiile listelor electorale speciale, precum și numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT".
- Pe măsură ce deschide pachetele sigilate, președintele asigură aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea.
- După încheierea acestor operațiuni, președintele închide și sigilează urnele prin aplicarea ștampilei de control.

3.12.2. Desfășurarea votării

(Art. 46 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

Votarea începe la ora 7,00 și se încheie la ora 21,00.

- La sediile secțiilor de votare se afișează la loc vizibil ora la care începe, respectiv se încheie votarea.
- **Accesul alegătorilor în sala de vot** are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor.
- Alegătorul resortisant și alegătorul comunitar prezintă actul de identitate, respectiv documentul de identitate biroului electoral al secției de votare.
- Președintele biroului electoral al secției de votare sau membrul desemnat de acesta verifică dacă alegătorul este înscris în copia de pe lista electorală permanentă sau de pe lista electorală specială, după care alegătorul semnează în listă la poziția destinată acestuia.
- În baza semnăturii în copia de pe lista electorală permanentă sau de pe lista electorală specială, președintele sau membrul biroului electoral al secției de votare desemnat de acesta îi încredințează alegătorului buletinul de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT" pe care acesta o va aplica pe buletinul de vot.
- În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală, președintele face o mențiune în listă, confirmată prin semnătura sa și a încă unui membru al biroului electoral.
- În cazul în care alegătorul nu este înscris în copia de pe lista electorală permanentă sau de pe lista electorală specială, președintele biroului electoral al secției de votare sau membrul desemnat de acesta verifică dacă prevederile art. 13 din legea nr. 33/2007 sunt îndeplinite și oprește de la votare alegătorul, în cazul în care aceste prevederi nu sunt îndeplinite.
- Cetățenii români care în ziua de referință se află în străinătate votează pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European numai dacă nu se regăsesc în tabelul întocmit de Autoritatea Electorală Permanentă, care cuprinde cetățenii români care își exercită dreptul de vot la alegerile pentru Parlamentul European din alt stat membru al Uniunii Europene.
- Alegătorii comunitari care în ziua de referință doresc să voteze la altă secție de votare decât unde sunt înscriși în copia de pe lista electorală specială votează numai dacă biroul electoral județean sau biroul electoral de sector confirmă, la solicitarea telefonică a președintelui biroului electoral al secției de votare, că au fost înscriși în listele electorale speciale. Alegătorii comunitari care în ziua de referință se află în străinătate votează pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European numai dacă se

regăsesc în tabelul întocmit de Autoritatea Electorală Permanentă, care cuprinde alegătorii comunitari înscriși în listele electorale speciale.

3.12.3. Exercitarea dreptului de vot

(Art. 46 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Alegătorii votează separat în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea "VOTAT" înăuntrul patrulaterului care cuprinde lista de candidați sau prenumele și numele candidatului independent pe care îl votează. Ștampila cu mențiunea "VOTAT" trebuie astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patrulaterul.
- Prezența oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.
- Alegătorul care din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau al membrilor biroului electoral al secției de votare.
- După ce au votat, alegătorii vor îndoi buletinele, astfel încât pagina netipărită care poartă ștampila de control să rămână în afară, și le vor introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.
- **Îndoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea acestuia.**
- La cererea alegătorului, în cazul în care acesta a aplicat greșit ștampila cu mențiunea "VOTAT", dar nu a introdus buletinul în urnă, președintele biroului electoral al secției de votare îi poate elibera, numai o singură dată, un nou buletin, reținând și anulând buletinul de vot inițial și făcând mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal.
- Ștampila încredințată pentru votare se restituie președintelui sau acelor membri ai biroului electoral al secției de votare desemnați de acesta, după care președintele sau acel membru aplică pe actul de identitate sau, după caz, pe documentul de identitate al alegătorului ștampila cu mențiunea "VOTAT" și data scrutinului sau, după caz, un timbru autocolant cu mențiunea "VOTAT" și data scrutinului.
- Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

3.13. Contestarea identității alegătorului

(Art. 46 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Candidații și oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.
- În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare îl va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

3.14. Votarea cu urna specială

(Art. 47 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- **Pentru alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în preziua alegerilor, însoțită de copii ale unor acte medicale sau alte acte oficiale din care să rezulte că persoanele respective sunt netransportabile, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT" și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare. Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială arondată la respectiva secție de votare.**

- În cazurile prevăzute mai sus votarea se face pe baza unui extras de pe lista electorală suplimentară. Persoanele înscrise în extrasul de pe lista electorală suplimentară trebuie să fie radiate din celelalte liste existente la secție.

- Dispozițiile de mai sus se aplică în mod corespunzător persoanelor reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanelor care sunt în executarea unei pedepse privative de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale.

3.15. Suspendarea votării

(Art. 45 alin. (15) - (16) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice. Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră. Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa sediului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.
- În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă. În timpul suspendării nu poate părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare în același timp. Candidații și observatorii care asistă la votare nu pot fi obligați să părăsească sala de votare în acest timp.

3.16. Întâmpinări și contestații

(Art. 46 alin. (17) din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, locțiitorul este obligat să primească și să înregistreze orice sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori ori alegători prezenți în secția de votare pentru exercitarea dreptului de vot. În cazul în care i se înaintează sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv locțiitorul acestuia va menționa pe copia ce rămâne la persoana care înaintează sesizarea faptul că a luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.

3.17. Încheierea votării

(Art. 48 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- **la ora 21,00 președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea sălii unde se votează.**
- alegătorii care la ora 21,00 se află în sala unde se votează pot să își exercite dreptul de vot.

3.18. Operațiuni efectuate după încheierea votării

(Art. 49 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

După închiderea sălii unde se votează, președintele, în prezența membrilor biroului electoral, efectuează operațiunile de numărare a buletinelor de vot și de consemnare a rezultatului votării, după cum urmează:

a) verifică starea sigiliilor de pe urnele de votare;
b) sigilează fanta urnelor de votare;
c) introduce ștampilele cu mențiunea "VOTAT" într-un plic care se sigilează prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare. Dispariția uneia sau a mai multor ștampile se consemnează în procesul-verbal ce va însoți predarea materialelor primite la judecătoria în a cărei rază teritorială își au sediul;
d) anulează buletinele de vot neîntrebuințate, prin înscrierea pe diagonala primei pagini a mențiunii "ANULAT" și aplicarea ștampilei de control a secției de votare; în cazul în care există pachete cu buletine de vot intacte, mențiunea "ANULAT" se aplică o singură dată pe pachetul respectiv; numărul acestor buletine se înscrie la rubrica d) a procesului-verbal;
e) stabilește numărul alegătorilor înscriși în copia listei electorale permanente, respectiv în copia listei electorale speciale primite din partea primarului unității administrativteritoriale în a cărei rază își are sediul secția de votare; este interzis, sub sancțiunea legii, ca pe aceste liste să existe ștersături, modificări sau completări;
f) stabilește numărul alegătorilor prezenți la urne, prin numărarea semnăturilor înscrise pe listele electorale existente în secția de votare.

3.19. Numărarea buletinelor de vot

(Art. 49 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența membrilor biroului electoral desigilează urnele, una câte una și numără voturile găsite în acestea.
- La deschiderea fiecărui buletin citește cu voce tare lista de candidați care a fost votată sau, după caz, numele și prenumele candidatului independent votat și arată buletinul de vot celor prezenți.

- Buletinele de vot deschise se grupează pe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, precum și pe organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale și pe candidați independenți, se numără și se leagă separat.
- Voturile nule, listele de candidați sau prenumele și numele candidaților independenți și voturile valabil exprimate pentru fiecare se consemnează în câte un tabel separat de câte un membru al biroului electoral al secției de votare, desemnat de președinte.

3.20. Nulitatea buletinelor de vot

(Art. 49 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

- sunt nule buletinele de vot pe care nu a fost aplicată ștampila de control a secției de votare;
- buletinele de alt model decât cel legal aprobat;
- buletinele pe care nu a fost aplicată ștampila "VOTAT" sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulatere; votul este valabil în cazul în care, deși ștampila aplicată a depășit limitele patrulaterului, opțiunea alegătorului este evidentă;
- buletinele de vot nule nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

3.21. Consemnarea rezultatelor și contestarea acestora

(Art. 49 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

După deschiderea urnelor și numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare va încheia un proces-verbal, în 3 exemplare.

3.22. Predarea materialelor

(Art.49 din Legea nr. 33/2007, cu modificările și completările ulterioare)

În cel mult 24 de ore de la încheierea votării, președintele biroului electoral al secției de votare, însoţit de paza personalului structurilor ministerului afacerilor interne, de operatorul de calculator, precum și de alți membri care au formulat cerere în acest sens, se va deplasa la sediul biroului electoral judeţean/de sector unde va preda acestuia, pe bază de proces-verbal, următoarele:

- un dosar sigilat şi ştampilat:
  - două exemplare originale ale procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării;
  - contestaţiile formulate;
  - voturile nule;
  - voturile contestate.
- un dosar sigilat şi ştampilat cuprinzând toate listele electorale utilizate în secție, pe tipuri care va fi predat pe bază de proces-verbal de către biroul electoral județean/de sector reprezentantului prefectului:
  - lista electorala permanentă;
  - lista electorală specială (dacă este cazul);
  - lista electorală suplimentară (lista electorala suplimentara este constituita de acele tipizate de lista suplimentara care au fost completate în timpul votarii pentru parlamentul european și sunt semnate și stampilate);
  - extrasele din lista electorală suplimentară folosite pentru votarea cu urna specială (acele tipizate care au fost completate și cu ajutorul cărora s-a votat cu urna specială);
- sac/saci cuprinzând celelalte materiale care va fi predat reprezentantului judecătoriei în a cărei rază teritorială îşi au sediul şi care se află la sediul biroului electoral judeţean/de sector:
  - buletinele de vot neutilizate și anulate;
  - buletinele de vot valabil exprimate întrebuințate și necontestate, grupate pe competitori electorali;
  - ştampilele cu mențiunea „votat” (în plicul în care au fost sigilate);
  - ştampila de control a secției de votare;
  - orice alte materiale utilizate în secția de votare (tușiere, hârtie albă, pixuri, declarații date de alegători, tipizate liste electorale neutilizate, tipizate simpv, tipizate declarații neutilizate etc).

- prin dosar se înţelege orice mijloc de împachetare a materialelor electorale, sub condiţia ca acesta să asigure gruparea laolaltă a acestora.

4. ALEGEREA PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI

4.1.Legislație electorală

Alegerea președintelui României este reglementată de *Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare.*

4.2. Când se votează?

(Art. 5 alin. (1) și art. 1 alin. (6) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Alegerile se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai **duminica**.

Alegătorul poate vota prin corespondență sau la secția de votare

4.3. Cine are drept de vot?

(Art. 36 din Constituția României din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- au dreptul la un singur vot în fiecare tur de scrutin organizat pentru alegerea președintelui **României cetățenii români care au împlinit vârsta de 18 ani** până în ziua alegerilor inclusiv.

4.4. Cine nu are drept de vot?

(Art. 36 din Constituția României din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- debilii sau alienații mintal puși sub interdicție;
- persoanele condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă la pierderea drepturilor electorale.

4.5. Unde se votează?

(Art. 44 alin. (4) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Alegătorul votează la una dintre următoarele secţii de votare:

- în cazul în care se află în unitatea administrativ-teritorială unde îşi are domiciliul sau reşedinţa, poate vota numai la secţia de votare la care este arondată strada sau localitatea unde îşi are domiciliul ori reşedinţa, conform legii;
- în cazul în care se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde îşi are domiciliul sau reşedinţa, poate vota la orice secţie de votare din cadrul acesteia;
- în cazul în care îndeplineşte funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare sau de operator de calculator al biroului electoral al secţiei de votare ori asigură menţinerea ordinii la sediul secției de votare, aceștia votează la secţia de votare unde îşi desfăşoară activitatea;
- în cazul în care are mobilitate redusă poate vota la orice secţie de votare care îi asigură accesul la vot.
- Alegătorii cu mobilitate redusă sunt persoanele a căror mobilitate este redusă ca urmare a unui handicap fizic, senzorial sau locomotor, permanent sau temporar, a vârstei, a greutății sau a stării de graviditate.

4.6. Acte cu care se poate exercita dreptul de vot

(Art. 2 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Alegătorii români își pot exercita dreptul de vot în baza unui act de identitate valabil în ziua votării.

Prin act de identitate se înțelege:

- cartea de identitate;
- cartea electronică de identitate;
- cartea de identitate provizorie;
- buletinul de identitate;
- pașaportul diplomatic;
- pașaportul diplomatic electronic;
- pașaportul de serviciu;
- pașaportul de serviciu electronic;
- pașaportul simplu,
- pașaportul simplu electronic
- pașaportul simplu temporar
- în cazul elevilor din școlile militare, carnetul de serviciu militar.

Pașaportul simplu, pașaportul simplu electronic și pașaportul simplu temporar pot fi folosite pentru exercitarea dreptului de vot numai de cetățenii români care votează în străinătate sau de cetățenii români cu domiciliul în străinătate care votează în România.

4.7.Listele electorale

4.7.1. Listele electorale permanente

(Art. 2 lit c din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Cuprind cetățenii români cu drept de vot care au împlinit vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv.

4.7.2. Listele electorale suplimentare

(Art. 9 alin. (1) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Listele electorale suplimentare se întocmesc pe durata votării de către preşedintele BESV şi/sau de către membrii BESV desemnaţi de către acesta, pentru a consemna prezenţa la vot a următoarelor categorii de alegători:

- alegătorii care se prezintă la vot şi fac dovada că au domiciliul pe raza secţiei de votare respective, însă au fost omişi din lista electorală permanentă a secţiei de votare respective;
- membrii BESV, persoanele însărcinate cu menţinerea ordinii şi operatorii de calculator, dacă aceştia nu sunt înscrişi în lista electorală permanentă a secţiei de votare respective;
- alegătorii care îşi au domiciliul în altă localitate;
- alegătorii cu mobilitate redusă care nu sunt înscrişi în lista electorală permanentă a secţiei de votare respective.

4.7.3. Extrasul din listele electorale

(Art. 45 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Extrasul din listele electorale se întocmește de către președintele biroului electoral al secției de votare pentru alegătorii care îşi exercită dreptul de vot prin intermediul urnei speciale.

CAPITOLUL 3

4.8. Modalitatea de formare a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară

(Art. 21 alin. (1) și (2), art. 22 alin. (2) și (7) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Birourile electorale ale secţiilor de votare din ţară sunt alcătuite din cel mult 9 membri:

- un preşedinte;
- un locţiitor al acestuia;
- cel mult 7 membri propuşi de formaţiunile politice care participă la alegeri.

Birourile electorale ale secţiilor de votare din ţară nu pot funcţiona cu mai puţin de 5 membri

- Completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare cu cei 7 membri propuși de formațiunile politice care participă la alegeri se face de către președintele biroului electoral județean.
- Procesul-verbal întocmit de biroul electoral județean cu ocazia completării BESV atestă calitatea de membru al biroului electoral. Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor primi, prin intermediul primarilor, câte o copie certificată a proceselor-verbale de completare.
- Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot.
- Preşedinţii birourilor electorale ale secţiilor de votare şi locţiitorii acestora nu pot avea apartenenţă politică.
- Candidaţii în alegeri, soţul, soţia, rudele şi afinii acestora până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.
- Nimeni nu poate fi în acelaşi timp membru a două sau mai multor birouri electorale.
- În îndeplinirea atribuţiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcţie ce implică autoritatea de stat. Exercitarea corectă şi imparţială a funcţiei de membru al biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligaţii atrage răspunderea civilă, contravenţională sau penală, după caz.
- Reprezentanţii formaţiunilor politice în birourile electorale nu pot primi şi nu pot exercita alte însărcinări în afara celor prevăzute de Legea nr. 370/2004.
- Reprezentanţii formaţiunilor politice în birourile electorale pot fi înlocuiţi, la cererea celor care i-au propus, doar cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar şi în ziua votării.

- Birourilor electorale ale secțiilor de votare lucrează legal în prezenţa majorităţii membrilor care îl compun şi adoptă decizii și măsuri cu votul majorităţii membrilor prezenţi. În caz de egalitate de voturi, votul preşedintelui este hotărâtor.

4.9.Atribuții ale birourilor electorale ale secțiilor de votare

(Art. 24 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

a) asigură buna organizare a votării;
b) verifică, prin mijloace electronice, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;
c) numără voturile și consemnează rezultatele votării în procesele-verbale; pot decide renumărarea voturilor, la solicitarea oricărui membru, înainte de consemnarea rezultatului numărătorii în procesul-verbal;
d) verifică, prin mijloace electronice, corelațiile din procesele- verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform metodologiei stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente;
e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;
f) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite potrivit prezentei legi.

4.10. Persoane care pot asista la toate operațiunile electorale

(Art. 47 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

La toate operaţiunile efectuate de birourile electorale ale secţiilor de voatre pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator şi a persoanelor însărcinate cu menţinerea ordinii, candidaţii, persoanele acreditate, reprezentanţii Autorităţii Electorale Permanente şi membrii birourilor electorale ierarhic superioare.
Prin persoane acreditate se înţeleg următoarele:

- observatori interni, desemnaţi de către asociaţii sau fundaţii, care desfăşoară activităţi de apărare a democraţiei şi a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- reprezentanţi ai instituţiilor mass-media româneşti, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- observatori internaţionali, desemnaţi de către organizaţii străine sau internaţionale pentru observarea alegerilor ori invitaţi de către autorităţile române, acreditaţi de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- reprezentanţi ai instituţiilor mass-media străine, acreditaţi de către Autoritatea Electorală Permanentă;
- delegaţi ai partidelor politice, alianţelor politice, alianţelor electorale şi ai organizaţiilor cetăţenilor aparţinând minorităţilor naţionale care nu au reprezentanți în biroul electoral al secției de votare, acreditaţi de către birourile electorale județene.

4.11. Acțiuni premergătoare zilei votării – Preziua votării -

4.11.1. Primirea materialelor

(Art. 24 și art. 43 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Preşedinții birourilor electorale ale secţiilor de votare din ţară, împreună cu locțiitorii acestora, primesc, prin intermediul primarilor, pe bază de proces-verbal:

- un exemplar al listei electorale permanente;
- buletinele de vot;
- ştampila de control;
- ştampilele cu menţiunea „VOTAT”;
- formularele pentru încheierea proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatelor votării;
- formularele listei electorale suplimentare şi ale extrasului din listele electorale;
- formularele necesare pentru consemnarea situaţiilor semnalate de Sistemul informatic pentru monitorizarea prezenţei la vot şi prevenirea votului ilegal (SIMPV);
- un buletin de vot anulat de către preşedintele biroului electoral judeţean sau al sectorului municipiului Bucureşti, după caz, pe care îl vor afişa la sediul secţiei de votare;
- timbrele autocolante;
- broșuri conținând legislația aplicabilă;
- ecusoanele membrilor BESV, ale căror rubrici vor fi completate de către aceștia;
- tușiere, pixuri şi coli albe de hârtie A4.

La ora 18.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare trebuie să fie prezent la sediul secţiei de votare.
Ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare și operatorul de calculator trebuie, de asemenea, să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18.00.
Preşedintele este obligat să dispună măsurile necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operaţiunilor de votare:

- verificarea materialelor necesare votării primite;
- dispunerea măsurile necesare pentru asigurarea ordinii şi corectitudinii operațiunilor de votare;
- afișarea într-un loc vizibil, la sediul secției de votare, a unui exemplar din buletinul de vot, vizat și anulat de către preşedintele biroului electoral judeţean sau al sectorului municipiului Bucureşti, după caz;
- primirea cererile de votare prin intermediul urnei speciale, în intervalul orar 18.00 - 20.00;
- îndepărtarea, cu sprijinul primarului, a materialelor de propagandă electorală de orice tip din şi de pe sediul secţiei de votare;
- fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.
- la plecare, preşedintele biroului electoral al secției de votare sigilează intrarea în localul de vot prin aplicarea ştampilei de control pe o bandă de hârtie.
- Este interzisă părăsirea localului de vot cu ştampila de control, ştampile cu menţiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.

4.12. Operațiuni efectuate în ziua votării

(Art. 43 alin. (5) și alin. 6 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

În ziua alegerilor, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00.

4.12.1. Intervalul orar 06.00-07.00

Preşedintele, împreună cu ceilalţi membri ai biroului electoral al secţiei de votare, desigilează calea de acces şi pătrunde în interiorul secţiei.
În intervalul orar 06.00 – 07.00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri:

- verifică urnele, cabinele, existenţa listelor electorale, a buletinelor de vot şi a ştampilelor necesare votării, după care închide şi sigilează urnele prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare.
- consemnează în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării la nivelul secţiei de votare, în prezenţa celorlalţi membri ai biroului electoral al secţiei de votare şi, după caz, a persoanelor acreditate: numărul buletinelor de vot primite; numărul ştampilelor cu menţiunea „VOTAT”;
- ia măsurile pentru deschidea pe rând a pachetelor cu buletine de vot sigilate și asigură aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot;
- lipsa unor buletine de vot se consemnează la pct. j) al procesului-verbal pentru consemnarea rezultatelor votării;
- afișarea la loc vizibil ora la care începe, respectiv la care se încheie votarea.

Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiţii. Atribuțiile acestuia se întind și în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și în piețe publice, până la o distanță de 500 m.

4.12.2. Desfășurarea votării

(Art. 44 alin. (1)-(4) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- **În ziua de duminică, în țară, votarea începe la ora locală 7,00 și se încheie la ora locală 21,00**.
- Votarea în străinătate se desfășoară și pe parcursul zilelor de vineri și sâmbătă imediat anterioare zilei votării.
- În ziua de vineri, votarea începe în ziua de vineri, ora locală 12,00 și se încheie la ora locală 21,00, iar în ziua de sâmbătă, votarea se deschide la ora locală 7,00 și se încheie la ora locală 21,00.
- La sediile secțiilor de votare se afișează la loc vizibil ora la care începe, respectiv se încheie votarea.

- Alegătorul votează la una dintre următoarele secții de votare:
  a) în cazul în care se află în unitatea administrativ-teritorială unde își are domiciliul sau reședința, poate vota numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își are domiciliul ori reședința, conform legii;

  b) în cazul în care se află în altă unitate administrativ- teritorială decât cea unde își are domiciliul sau reședința, poate vota la orice secție de votare din cadrul acesteia;

  c) în cazul în care se află în străinătate, poate vota la orice secție de votare organizată în străinătate;

  d) în cazul în care îndeplinește funcția de membru al biroului electoral al secției de votare sau de operator de calculator al biroului electoral al secției de votare ori asigură menținerea ordinii, votează la secția de votare unde își desfășoară activitatea;

  e) în cazul în care are mobilitate redusă poate vota la orice secție de votare care îi asigură accesul la vot.

4.12.3. Exercitarea dreptului de vot

(Art. 44 alin. Alin. (5) - (14) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- Accesul alegătorilor în sala de vot are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor.
- Alegătorii își prezintă actele de identitate operatorilor de calculator, care preiau și introduc datele personale ale alegătorilor în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, conform hotărârii Autorității Electorale Permanente.
- Alegătorii votează separat în cabine închise, aplicând ştampila cu menţiunea „VOTAT” înăuntrul patrulaterului care cuprinde numele candidatului pentru care optează.
- Prezenţa oricărei persoane în cabinele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.
- Alegătorul care, din motive temeinice, constatate de preşedintele BESV, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoţitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul persoanelor acreditate, al membrilor biroului electoral al secţiei de votare sau al candidaţilor.
- După ce a votat, alegătorul are obligaţia de a introduce buletinul de vot în urnă.
- La cererea alegătorului, în cazul în care acesta a aplicat greşit ştampila cu menţiunea „VOTAT”, dar nu a introdus buletinul de vot în urnă, preşedintele BESV îi poate elibera, numai o singură dată, un nou buletin de vot, reţinând şi anulând buletinul de vot iniţial şi făcând menţiunea corespunzătoare în procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor votării.
- Ștampila încredinţată pentru votare se restituie preşedintelui sau acelor membri ai biroului electoral al secţiei de votare desemnaţi de acesta.
- Alegătorului care și-a exercitat dreptul de vot pe baza cărții de identitate i se aplică pe versoul acesteia, de către preşedintele BESV sau de membrul biroului electoral al secției de votare desemnat de acesta, un timbru autocolant cu mențiunea „VOTAT”. Pe celelalte acte de identitate de hârtue se aplică ștampila cu mențiunea „VOTAT”.
- Preşedintele poate lua măsuri ca staţionarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

4.13. Contestarea identității alegătorului

(Art. 44 alin. (15) din Legea nr. 370/2004 cu modificările și completarile ulterioare)

- Candidaţii şi oricare alegător au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot.
- În acest caz, identitatea se stabileşte de preşedintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.
- În cazul în care contestaţia este întemeiată, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare îl va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal şi va sesiza această situaţie autorităţilor competente.

4.14. Votarea cu urna specială

(Art. 45 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- Pentru alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate, din țară, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în preziua votării, însoțită de copii ale unor acte medicale sau alte acte oficiale din care să rezulte că persoanele respective sunt netransportabile, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării ștampilă cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot și timbre autocolante necesare pentru a se efectua votarea.
- În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială.
- Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare.
- Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială arondată la respectiva secție de votare.
- Aceste prevederi se aplică în mod corespunzător persoanelor care în ziua votării se află în țară și care din cauza specificului activității pe care o desfășoară nu se pot prezenta la secția de votare.
- Votarea se face pe baza unui extras din listele electorale.
- Procedura de exercitare a dreptului de vot de către persoanele reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale este stabilită prin decizie a Biroului Electoral Central.
- În cazul în care într-un penitenciar se solicită exercitarea dreptului de vot prin intermediul urnei speciale de mai mult de 400 de persoane aflate în detenție, cererile de votare prin intermediul urnei speciale pot fi depuse, cel mai târziu în preziua votării, la mai multe secții de votare din localitatea în care se află penitenciarul, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz.
- Cererile de votare prin intermediul urnei speciale formulate de persoanele cu drept de vot internate în spitale pot fi depuse, cel mai târziu în preziua votării, la mai multe secții de votare din localitatea în care se află spitalul, stabilite prin decizie a biroului electoral județean sau a biroului electoral al sectorului municipiului București, după caz.
- Datele personale ale alegătorilor care au formulat cereri sunt preînregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, urmând a fi înregistrate definitiv în acesta la întoarcerea în localul de vot a echipei, pe baza semnăturilor din extrasul din listele electorale.
- Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secției de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secția de votare potrivit legii, președintele biroului electoral al secției de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective și-au mai exercitat dreptul de vot în aceeași zi.

4.15. Suspendarea votării

(Art. 44 alin. (16)-(17) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice.
- Durata totală a suspendărilor nu poate depăşi o oră.
- Suspendarea trebuie anunţată prin afişare la uşa sediului secţiei de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanşat suspendarea.
- În timpul suspendării, urnele de votare, ştampilele, buletinele de vot şi celelalte documente şi materiale ale BESV vor rămâne sub pază permanentă.
- În timpul suspendării nu poate părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secţiei de votare, în acelaşi timp.
- Candidaţii şi persoanele acreditate care asistă la votare nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

4.16. Întâmpinări şi contestaţii

Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare este obligat să primească şi să înregistreze orice sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secţiei de votare, candidaţi, observatori ori alegători prezenţi în secţia de votare pentru exercitarea dreptului de vot.

4.17. Încheierea votării

(Art. 46 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- La ora 21,00 preşedintele biroului electoral al secţiei de votare declară votarea încheiată şi dispune închiderea localului de vot.
- Alegătorii care la ora 21,00 se află la sediul secţiei de votare, precum şi cei care se află la rând în afara sediului secţiei de votare pentru a intra în localul de vot pot să îşi exercite dreptul de vot.
- Doi membri desemnaţi de biroul electoral al secţiei de votare, din cadrul acestuia, verifică la ora 21,00 dacă în afara sediului secţiei de votare se află alegători care aşteaptă să îşi exercite dreptul de vot şi constată şi monitorizează ordinea în care aceştia au acces în localul de vot.
- Doar alegătorii aflați la ora 21:00 în situaţiile de mai sus mai pot vota până cel târziu la ora 23,59.

4.18. Operațiuni efectuate după încheierea votării

(Art. 48 alin. (1) lit. a) - d) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- Preşedintele biroului electoral al secției de votare, în prezența membrilor biroului electoral procedează la:
- verificarea stării sigiliilor de pe urnele de vot;
- sigilarea fantei urnelor de vot;
- introducerea ștampilelor cu menţiunea „VOTAT” într-un plic pe care îl sigilează prin aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare;

Dispariția uneia sau a mai multor ştampile se consemnează în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor votării.

- anularea buletinelor de vot neîntrebuinţate, prin înscrierea pe diagonala primei pagini a menţiunii „ANULAT” şi aplicarea ştampilei de control a secţiei de votare;

În cazul în care există pachete intacte cu buletine de vot, menţiunea „ANULAT” se înscrie o singură dată pe pachetul respectiv şi se aplică o singură dată ştampila de control a secţiei de votare;

- stabilirea numărului alegătorilor înscrişi în lista electorală permanentă;
- stabirea numărului alegătorilor prezenţi la urne, prin numărarea semnăturilor înscrise pe listele electorale permanente existente în secția de votare, respectiv pe listele electorale suplimentare și pe extrasul din listele electorale.

Rezultatele vor fi consemnate în procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor votării.

4.19. Numărarea buletinelor de vot

(Art. 48 alin. (1) lit. e), art. 49[1] din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Operatorii de calculator asigură, în condițiile stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, înregistrarea video-audio neîntreruptă a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

Preşedintele biroului electoral al secției de votare, în prezența membrilor biroului electoral:

- desigilează urnele, una câte una;
- numără buletinele de vot şi deschide buletinele de vot unul câte unul;
- la deschiderea fiecărui buletin citeşte cu voce tare numele şi prenumele candidatului votat şi arată buletinul de vot celor prezenți;
- buletinele de vot deschise se grupează pe candidaţi, se numără şi se leagă separat.

Voturile nule şi voturile valabil exprimate pentru fiecare candidat se consemnează în câte un tabel separat de câte un membru al biroului electoral al secţiei de votare, desemnat de preşedinte.

4.20. Buletinele de vot nule și voturile valabil exprimate

(Art. 48 alin. (2) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Sunt buletine de vot NULE și nu intră în calculul voturilor valabil exprimate:

- buletinele de vot pe care nu a fost aplicată ştampila de control a secţiei de votare;
- buletinele de alt model decât cel legal aprobat;
- buletinele pe care nu a fost aplicată ştampila cu menţiunea "VOTAT";
- buletinele de vot la care ştampila cu menţiunea "VOTAT" este aplicată pe mai multe patrulatere sau în afara acestora.

Sunt buletine de vot VALABIL EXPRIMATE:

- buletinele de vot pe care, deşi ştampila cu menţiunea „VOTAT" aplicată a depăşit limitele patrulaterului, opţiunea alegătorului este evidentă;
- buletinele de vot pe care tuşul s-a imprimat şi pe cealaltă parte a foii pe care a fost aplicată ştampila cu menţiunea „VOTAT";
- buletinele de vot pe care ştampila a fost aplicată de mai multe ori în acelaşi patrulater sau atât într-un patrulater, cât şi în afara oricărui alt patrulater.

Efectuarea de ștersături sau acoperirea prin scriere a buletinelor de vot nu atrage nulitatea acestora.

4.21. Consemnarea rezultatelor și contestarea acestora

(Art. 49 alin. (1)-(4), art. 49[1] din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

- Preşedintele biroului electoral al secției de votare întocmește procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor votării, în 3 exemplare.
- Preşedintele biroului electoral al secției de votare asigură transmiterea prin mijloace electronice către Biroul Electoral Central a fotografiei procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării.
- Preşedintele biroului electoral al secţiei de votare şi ceilalţi membri semnează procesul-verbal pe care se aplică ştampila de control a biroului electoral.
- Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului secţiei de votare nu influenţează valabilitatea procesului-verbal. Preşedintele va menţiona motivele care au împiedicat semnarea.
- Un exemplar al procesului-verbal se afişează la loc vizibil, la sediul BESV.
- Membrilor biroului electoral al secţiei de votare li se eliberează, la cerere, o copie de pe procesul-verbal, certificată de către toţi cei care au semnat originalul.

4.22. Predarea materialelor

(Art. 24 alin. (8) și art. 49 alin. (5) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

În cel mult 24 de ore de la încheierea votării, preşedintele biroului electoral al secţiei de votare, locţiitorul acestuia și operatorul de calculator, însoțiți la cerere de alți membri ai biroului electoral al secţiei de votare, se deplasează la sediul biroului electoral județean sau biroul electoral de sector al municipiului Bucuresti, după caz, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, cu:

1. un dosar sigilat şi ştampilat, însoţit de ştampila de control a BESV, care cuprinde:
   - 2 exemplare ale procesului-verbal privind consemnarea rezultatelor votării,
   - toate contestaţiile privitoare la operaţiunile electorale ale biroului electoral al secţiei de votare;
   - buletinele de vot nule;
   - buletinele de vot contestate.
2. un dosar distinct, sigilat şi ştampilat, care cuprinde listele electorale utilizate în cadrul secţiei de votare, aranjate în ordinea paginilor, precum și pe tipuri de liste;
3. materialele rezultate din procesul electoral, respectiv:
   - buletinele de vot întrebuințate și necontestate;
   - buletinele de vot anulate;
   - ștampilele cu mențiunea „VOTAT" și celelalte materiale utilizate în secția de votare.

4.23. Turul doi al alegerilor

(Art. 54 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Al doilea tur de scrutin are loc la două săptămâni de la primul tur de scrutin în aceleaşi secţii de votare, sub conducerea operaţiunilor electorale de către aceleaşi birouri electorale şi pe baza aceloraşi liste de alegători de la primul tur.

Operațiunile prevăzute a se desfășura la nivelul birourilor electorale ale secțiilor de votare în preziua și în ziua alegerilor aferente primului de scrutin se aplică întocmai și în preziua și în ziua alegerilor celui de-al doilea tur de scrutin.

În al doilea tur de scrutin participă primii 2 candidaţi care au obţinut cel mai mare număr de voturi, valabil exprimate pe întreaga ţară la primul tur.

4.24. Încetarea activității

(Art. 26 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare)

Birourile electorale ale secțiilor de votare își încetează activitatea la data validării rezultatului alegerilor pentru președintele ales.

5. CORPUL EXPERTILOR ELECTORALI

5.1. Ce reprezintă Corpul experților electorali?

(art. 16 și art. 118 alin. (3) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare)

Prin **corpul experților electorali** se înțelege evidența permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare **din țară** sau locțiitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de către Autoritatea Electorală Permanentă.

Prin **corpul experților electorali din străinătate** se înțelege evidența permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sau locțiitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de către Autoritatea Electorală Permanentă.

Autoritatea Electorală Permanentă gestionează corpul experților electorali, care cuprinde următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail.

5.2. Cine poate fi expert electoral?

Poate fi admisă în corpul experților electorali, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, persoana care îndeplinește următoarele condiții:
a) are cetățenia română;
b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
c) are drept de vot;
d) are o stare de sănătate corespunzătoare îndeplinirii funcției;
e) nu face parte dintr-un partid politic;
f) a absolvit studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii;
g) nu este urmărită penal, trimisă în judecată penală sau condamnată penal.
În situația în care numărul absolvenților de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii dintr-o localitate este insuficient, prin excepție de la prevederile de la lit. f), în corpul experților electorali pot fi admise și persoane care au absolvit cel puțin învățământul general obligatoriu.

5.3. Cum se face admiterea în Corpul experților electorali?

Admiterea în corpul experților electorali se face pe baza avizului favorabil acordat de Autoritatea Electorală Permanentă pentru activitatea anterioară ca președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia, precum și pe bază de examen.

5.3.1. Admiterea pe bază de aviz favorabil

Autoritatea Electorală Permanentă acordă aviz favorabil persoanei care a exercitat funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia la cel puțin un scrutin și care:
a) îndeplinește condițiile prevăzute mai sus;
b) a depus în scris, la primari sau prefecți, ori la Autoritatea Electorală Permanentă, în scris sau în format electronic, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, însoțită de o declarație privind îndeplinirea condițiilor;
c) nu a săvârșit contravenții în legătură cu alegerile sau cu un referendum;
d) nu a săvârșit erori în operațiunile de consemnare a rezultatelor votării în procesele-verbale;
e) nu a fost exclusă din corpul experților electorali;
f) nu s-a retras din corpul experților electorali.

5.3.2. Admiterea pe bază de examen

- La examenul pentru admiterea în corpul experților electorali poate participa orice persoană care îndeplinește condițiile menționate mai sus și care nu a fost exclusă din corpul experților electorali, sub condiția ca excluderea să fi avut loc cu mai mult de 6 luni înaintea examenului.
- Pot participa la examenul pentru admiterea în corpul experților electorali persoanele care declară în scris că îndeplinesc condițiile și care solicită Autorității Electorale Permanente, printr-o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, admiterea în corpul experților electorali pe bază de examen.

5.4. Cum se realizează suspendarea din Corpul experților electorali?

În cazul în care un expert electoral nu poate îndeplini funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare sau funcția de locțiitor al acestuia cu ocazia unor alegeri este obligat să solicite în scris Autorității Electorale Permanente suspendarea din corpul experților electorali, pe durata acestora, cel mai târziu cu 30 de zile înaintea zilei alegerilor.

5.5. Cum se realizează retragerea din Corpul experților electorali?

Retragerea din corpul experților electorali se realizează pe bază de cerere formulată în scris, datată și semnată ograf, însoțită de o copie a actului de identitate, în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale.

5.6. Cum se realizează excluderea din Corpul experților electorali?

Excluderea din corpul experților electorali se realizează de către Autoritatea Electorală Permanentă în cazul săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile.

5.7. Rezultatele admiterii în Corpul experților electorali

Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică, prin afișare pe site-ul propriu, următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise în corpul experților electorali:

a) numele;
b) prenumele;
c) inițiala tatălui;
d) domiciliul - se înscriu numai județul și localitatea sau municipiul București și sectorul, după caz.

CERERE DE ADMITERE
în corpul experților electorali din țară pe bază de examen

Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, București, sector 3, 030084, www.roaep.ro
e-mail: expert@roaep.ro

Subsemnatul_____ CNP _____, domiciliat în _____, cu reședința în *(dacă este cazul)* _____, telefon _____, e-mail_____, având ocupația de _____, de profesie _____, solicit admiterea în *Corpul experților electorali* din țară pe baza examenului organizat de Autoritatea Electorală Permanentă.

Declar, cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, următoarele:

- *sunt cetățean român cu drept de vot;*
- *cunosc limba română, scris și vorbit;*
- *sunt apt fizic și psihic pentru exercitarea funcției de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia;*
- *nu sunt membru al unui partid politic;*
- *nu sunt urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal ;*
- *sunt absolvent de:*
  - *studii universitare de licenţă în domeniul ştiinţelor juridice*
  - *studii universitare de licenţă în alte domenii*
  - *învăţământ general obligatoriu*
- doresc să fiu desemnat *președinte al biroului electoral al secției de votare din țară* sau *locțiitor al acestuia* în:
  - *județul de domiciliu*
  - *județul de reședință*
- voi păstra deplina confidențialitate asupra informațiilor pe care le voi primi, nu le voi utiliza decât în scopul stabilit de lege și nu voi divulga aceste informații niciunei terțe părți neautorizate;
- voi păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal a căror prelucrare o voi efectua în condițiile legii, în virtutea atribuțiilor primite, inclusiv după încetarea activităților de prelucrare a acestor date;
- voi notifica Autoritatea Electorală Permanentă de îndată ce datele de contact menționate se modifică sau în situația apariției unei incompatibilități.

Anexez o copie a actului de identitate și o copie a actului de studii.

Data _____ Semnătura _____

Notă de informare privind protecția datelor personale:

Autoritatea Electorală Permanentă, cu sediul în Strada Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, telefon/fax: 021.310.13.86, e-mail: office.sg@roaep.ro, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest document în scopul organizării procedurilor de actualizare a evidenței permanente a experților electorali, precum și a procedurii de constituire a birourilor electorale. Prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale conform art. 6 alin. (1) litera c) din Regulamentul (UE) 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor – RGPD), temeiul legal al prelucrării fiind prevederile art. 16 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Datele vor fi dezvăluite Ministerului Afacerilor Interne, instituțiilor prefectului, birourilor și oficiilor electorale, iar dacă este cazul, organelor de poliție, organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești. De asemenea numele dumneavoastră va fi dezvăluit publicului în cadrul procedurilor de aducere la cunoștință a componenței birourilor electorale, respectiv de publicare pe internet a proceselor-verbale privind rezultatele votării.

Pe viitor, datele privind numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal, telefonul, e-mailul, ocupația și profesia, copia actului de identitate, precum și a actului de studii ne permit să vă ținem la curent cu activitatea noastră. Datele dumneavoastră cu caracter personal sunt stocate pe perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care au fost colectate și nu vor fi transferate către state din cadrul/din afara Uniunii Europene.

Menționăm că responsabilul cu protecția datelor cu caracter personal din cadrul Autorității Electorale Permanente poate fi contactat la dpo@roaep.ro.

Conform RGPD, beneficiați de dreptul de acces (art. 15 din RGPD), dreptul la rectificare (art. 16 din RGPD) și dreptul la restricționarea prelucrării (art.18 din RGPD).

Pentru exercitarea acestor drepturi, puteți adresa o cerere scrisă, datată și semnată olograf, care va conține în mod obligatoriu codul numeric personal. Cererea poate fi depusă la registratura Autorității Electorale Permanente, poate fi transmisă prin poștă, prin fax sau prin e-mail (scanată).

În cazul în care considerați că drepturile cu privire la prelucrarea datelor dumneavoastră cu caracter personal au fost încălcate, aveți dreptul de a depune o plângere la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau de a vă adresa instanței de judecată competente.

Data _____ *Semnătura* _____

Anexa nr. 4 (anexa nr. 4 la Metodologie)

Modelul cererii de admitere în Corpul experților electorali din străinătate pe bază de examen

CERERE DE ADMITERE
în corpul experților electorali din străinătate pe bază de examen

Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, București, sector 3, 030084, www.roaep.ro
e-mail: expert@roaep.ro

Subsemnatul_____CNP _____,
domiciliat în_____,
cu reședința în *(dacă este cazul)* _____,
telefon _____, e-mail_____,
având ocupația de _____, de profesie _____, solicit admiterea în *Corpul experților electorali* din străinătate pe baza examenului organizat de Autoritatea Electorală Permanentă.

Declar, cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, următoarele:

- *sunt cetățean român cu drept de vot;*
- *cunosc limba română, scris și vorbit;*
- *sunt apt fizic și psihic pentru exercitarea funcției de președinte al biroului electoral al secției de votare;*
- *nu sunt membru al unui partid politic;*
- *nu sunt urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal ;*
- *sunt absolvent de:*
  - *studii universitare de licenţă în domeniul ştiinţelor juridice*
  - *studii universitare de licenţă în alte domenii*
  - *învăţământ general obligatoriu*
- doresc să fiu desemnat *președinte al biroului electoral al secției de votare* în statul _____;

- voi păstra deplina confidențialitate asupra informațiilor pe care le voi primi, nu le voi utiliza decât în scopul stabilit de lege și nu voi divulga aceste informații niciunei terțe părți neautorizate;
- voi păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal a căror prelucrare o voi efectua în condițiile legii, în virtutea atribuțiilor primite, inclusiv după încetarea activităților de prelucrare a acestor date;
- voi notifica Autoritatea Electorală Permanentă de îndată ce datele de contact menționate se modifică sau în situația apariției unei incompatibilități.

Anexez o copie a actului de identitate și o copie a actului de studii.

Data _____ Semnătura _____

Notă de informare privind protecția datelor personale:

Autoritatea Electorală Permanentă, cu sediul în Strada Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, telefon/fax: 021.310.13.86, e-mail: office.sg@roaep.ro, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest document în scopul organizării procedurilor de actualizare a evidenței permanente a experților electorali, precum și a procedurii de constituire a birourilor electorale. Prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale conform art. 6 alin. (1) litera c) din Regulamentul (UE) 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor – RGPD), temeiul legal al prelucrării fiind prevederile art. 16 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Datele vor fi dezvăluite Ministerului Afacerilor Externe, misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României în străinătate, iar dacă este cazul, organelor de poliție, organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești. De asemenea numele dumneavoastră va fi dezvăluit publicului în cadrul procedurilor de aducere la cunoștință a componenței birourilor electorale, respectiv de publicare pe internet a proceselor-verbale privind rezultatele votării.

Pe viitor, datele privind numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal, telefonul, e-mailul, ocupația și profesia, copia actului de identitate, precum și a actului de studii ne permit să vă ținem la curent cu activitatea noastră. Datele dumneavoastră cu caracter personal sunt stocate pe perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care au fost colectate și nu vor fi transferate către state din cadrul/din afara Uniunii Europene.

Menționăm că responsabilul cu protecția datelor cu caracter personal din cadrul Autorității Electorale Permanente poate fi contactat la dpo@roaep.ro.

Conform RGPD, beneficiați de dreptul de acces (art. 15 din RGPD), dreptul la rectificare (art. 16 din RGPD) și dreptul la restricționarea prelucrării (art.18 din RGPD).

Pentru exercitarea acestor drepturi, puteți adresa o cerere scrisă, datată și semnată olograf, care va conține în mod obligatoriu codul numeric personal. Cererea poate fi depusă la registratura Autorității Electorale Permanente, poate fi transmisă prin poștă, prin fax sau prin e-mail (scanată).

În cazul în care considerați că drepturile cu privire la prelucrarea datelor dumneavoastră cu caracter personal au fost încălcate, aveți dreptul de a depune o plângere la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau de a vă adresa instanței de judecată competente.

Data _____ *Semnătura* _____

CERERE DE ADMITERE
în corpul experților electorali din țară pe bază de aviz favorabil

Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, București, sector 3, 030084, www.roaep.ro
e-mail: expert@roaep.ro

Subsemnatul _____ CNP _____, domiciliat în _____cu reședința în *(dacă este cazul)* _____, telefon _____, e-mail_____, având ocupația de _____, de profesie _____, solicit admiterea în *Corpul experților electorali* din țară pe baza avizului favorabil acordat de Autoritatea Electorală Permanentă.

Declar, cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, următoarele:

- *sunt cetățean român cu drept de vot;*
- *cunosc limba română, scris și vorbit;*
- *sunt apt fizic și psihic pentru exercitarea funcției de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia;*
- *nu sunt membru al unui partid politic;*
- *nu sunt urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal ;*
- *sunt absolvent de:*
  - *studii universitare de licență în domeniul ştiinţelor juridice*
  - *studii universitare de licență în alte domenii*
  - *învățământ general obligatoriu*
- am îndeplinit funcția de *președinte al biroului electoral al secției de votare/locțiitor la alegerile/referendumul (se înscrie tipul acestora)* _____ *din data de* _____*;*
- doresc să fiu desemnat *președinte al biroului electoral al secției de votare din țară* sau *locțiitor al acestuia* în:
  - *județul de domiciliu*
  - *județul de reședință*
- voi păstra deplina confidențialitate asupra informațiilor pe care le voi primi, nu le voi utiliza decât în scopul stabilit de lege și nu voi divulga aceste informații niciunei terțe părți neautorizate;
- voi păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal a căror prelucrare o voi efectua în condițiile legii, în virtutea atribuțiilor primite, inclusiv după încetarea activităților de prelucrare a acestor date;
- voi notifica Autoritatea Electorală Permanentă de îndată ce datele de contact menționate se modifică sau în situația apariției unei incompatibilități.

Anexez o copie a actului de identitate și o copie a actului de studii.

Data _____ Semnătura _____

Notă de informare privind protecția datelor personale:

Autoritatea Electorală Permanentă, cu sediul în Strada Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, telefon/fax: 021.310.13.86, e-mail: office.sg@roaep.ro, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest document în scopul organizării procedurilor de actualizare a evidenței permanente a experților electorali, precum și a procedurii de constituire a birourilor electorale. Prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale conform art. 6 alin. (1) litera c) din Regulamentul (UE) 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor – RGPD), temeiul legal al prelucrării fiind prevederile art. 16 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Datele vor fi dezvăluite Ministerului Afacerilor Interne, instituțiilor prefectului, birourilor și oficiilor electorale, iar dacă este cazul, organelor de poliție, organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești. De asemenea numele dumneavoastră va fi dezvăluit publicului în cadrul procedurilor de aducere la cunoștință a componenței birourilor electorale, respectiv de publicare pe internet a proceselor-verbale privind rezultatele votării.

Pe viitor, datele privind numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal, telefonul, e-mailul, ocupația și profesia, copia actului de identitate, precum și a actului de studii ne permit să vă ținem la curent cu activitatea noastră. Datele dumneavoastră cu caracter personal sunt stocate pe perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care au fost colectate și nu vor fi transferate către state din cadrul/din afara Uniunii Europene.

Menționăm că responsabilul cu protecția datelor cu caracter personal din cadrul Autorității Electorale Permanente poate fi contactat la dpo@roaep.ro.

Conform RGPD, beneficiați de dreptul de acces (art. 15 din RGPD), dreptul la rectificare (art. 16 din RGPD) și dreptul la restricționarea prelucrării (art.18 din RGPD).

Pentru exercitarea acestor drepturi, puteți adresa o cerere scrisă, datată și semnată olograf, care va conține în mod obligatoriu codul numeric personal. Cererea poate fi depusă la registratura Autorității Electorale Permanente, poate fi transmisă prin poștă, prin fax sau prin e-mail (scanată)

În cazul în care considerați că drepturile cu privire la prelucrarea datelor dumneavoastră cu caracter personal au fost încălcate, aveți dreptul de a depune o plângere la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau de a vă adresa instanței de judecată competente.

Data _____ Semnătura _____

Anexa nr. 2 (anexa nr. 2 la Metodologie)

Modelul cererii de admitere în Corpul experților electorali din străinătate pe bază de aviz favorabil

CERERE DE ADMITERE
în corpul experților electorali din străinătate pe bază de aviz favorabil

Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, București, sector 3, 030084, www.roaep.ro
e-mail: expert@roaep.ro

Subsemnatul _____ CNP _____,
domiciliat în _____, cu reședința în
(dacă este cazul) _____,
telefon _____, e-mail_____, având
ocupația de _____, de profesie _____,
solicit admiterea în *Corpul experților electorali* din străinătate pe baza avizului favorabil acordat de Autoritatea Electorală Permanentă.

Declar, cunoscând prevederile art. 326 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la falsul în declarații, următoarele:

- *sunt cetățean român cu drept de vot;*
- *cunosc limba română, scris și vorbit;*
- *sunt apt fizic și psihic pentru exercitarea funcției de președinte al biroului electoral al secției de votare;*
- *nu sunt membru al unui partid politic;*
- *nu sunt urmărit penal, trimis în judecată penală sau condamnat penal ;*
- *sunt absolvent de:*
  - *studii universitare de licenţă în domeniul ştiinţelor juridice*
  - *studii universitare de licenţă în alte domenii*
  - *învăţământ general obligatoriu*

- am îndeplinit funcția de *președinte al biroului electoral al secției de votare/locțiitor la alegerile/referendumul (se înscrie tipul acestora)* _____ _____ *din data de* _____;
- doresc să fiu desemnat *președinte al biroului electoral al secției de votare* în statul _____;
- voi păstra deplina confidențialitate asupra informațiilor pe care le voi primi, nu le voi utiliza decât în scopul stabilit de lege și nu voi divulga aceste informații niciunei terțe părți neautorizate;
- voi păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal a căror prelucrare o voi efectua în condițiile legii, în virtutea atribuțiilor primite, inclusiv după încetarea activităților de prelucrare a acestor date;
- voi notifica Autoritatea Electorală Permanentă de îndată ce datele de contact menționate se modifică sau în situația apariției unei incompatibilități.

Anexez o copie a actului de identitate și o copie a actului de studii.

Data _____ Semnătura _____

Notă de informare privind protecția datelor personale:

Autoritatea Electorală Permanentă, cu sediul în Strada Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, telefon/fax: 021.310.13.86, e-mail: office.sg@roaep.ro, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest document în scopul organizării procedurilor de actualizare a evidenței permanente a experților electorali, precum și a procedurii de constituire a birourilor electorale. Prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale conform art. 6 alin. (1) litera c) din Regulamentul (UE) 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor – RGPD), temeiul legal al prelucrării fiind prevederile art. 16 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare.

Datele vor fi dezvăluite Ministerului Afacerilor Externe, misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României în străinătate, iar dacă este cazul, organelor de poliție, organelor de urmărire penală și instanțelor judecătorești. De asemenea numele dumneavoastră va fi dezvăluit publicului în cadrul procedurilor de aducere la cunoștință a componenței birourilor electorale, respectiv de publicare pe internet a proceselor-verbale privind rezultatele votării.

Pe viitor, datele privind numele și prenumele, domiciliul, codul numeric personal, telefonul, e-mailul, ocupația și profesia, copia actului de identitate, precum și a actului de studii ne permit să vă ținem la curent cu activitatea noastră. Datele dumneavoastră cu caracter personal sunt stocate pe perioada necesară îndeplinirii scopurilor pentru care au fost colectate și nu vor fi transferate către state din cadrul/din afara Uniunii Europene.

Menționăm că responsabilul cu protecția datelor cu caracter personal din cadrul Autorității Electorale Permanente poate fi contactat la dpo@roaep.ro.

Conform RGPD, beneficiați de dreptul de acces (art. 15 din RGPD), dreptul la rectificare (art. 16 din RGPD) și dreptul la restricționarea prelucrării (art.18 din RGPD).

Pentru exercitarea acestor drepturi, puteți adresa o cerere scrisă, datată și semnată olograf, care va conține în mod obligatoriu codul numeric personal. Cererea poate fi depusă la registratura Autorității Electorale Permanente, poate fi transmisă prin poștă, prin fax sau prin e-mail (scanată)

În cazul în care considerați că drepturile cu privire la prelucrarea datelor dumneavoastră cu caracter personal au fost încălcate, aveți dreptul de a depune o plângere la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau de a vă adresa instanței de judecată competente.

Data _____ Semnătura _____

CERERE
pentru suspendarea din corpul experţilor electorali

Către
Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, Bucureşti, sector 3, 030084, www.roaep.ro

Subsemnata/Subsemnatul.....,
(nume, prenume)

CNP |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|

domiciliat în .....,
(conform menţiunilor din actul de identitate)

cu *reşedinţa în .....,
(conform menţiunilor de pe verso-ul actului de identitate)

*telefon: , *e-mail:

vă solicit, ca în temeiul prevederilor *art. 16 alin. (12) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Autorităţii Electorale Permanente, cu modificările şi completările ulterioare*, **să îmi aprobaţi suspendarea**[1] din corpul experţilor electorali, pe perioada referendumului/alegerilor pentru ....., organizate în data....., deoarece .....
.....
.....
(se trece motivaţia)

Anexez prezentei cereri copii după următoarele documente:

Data: |__|__||__|__||__|__|__|__| Semnătura .....
ZZ/LL/AAAA

[1] Conform art. 16 alin. (12) din Legea nr. 208/2015 *„În cazul în care un expert electoral nu poate îndeplini funcţia de preşedinte al unui birou electoral al unei secţii de votare sau funcţia de locţiitor al acestuia cu ocazia unor alegeri este obligat să solicite în scris Autorităţii Electorale Permanente suspendarea din corpul experţilor electorali, pe durata acestora, cel mai târziu cu 30 de zile înaintea zilei alegerilor.”*
Nerespectarea obligaţiilor ce revin experţilor electorali se sancţionează conform art. 99 alin. 1) şi a art. 98 lit. t) cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei

CERERE
pentru retragerea din corpul experţilor electorali

Către

Autoritatea Electorală Permanentă,
Str. Stavropoleos nr. 6, Bucureşti, sector 3, 030084, www.roaep.ro
e-mail: operator@roaep.ro

Subsemnata/Subsemnatul.....,
(nume, prenume)

CNP |__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|__|

domiciliat în .....,
(conform menţiunilor din actul de identitate)

cu *reşedinţa în .....,
(conform menţiunilor de pe verso-ul actului de identitate)

*telefon: , *e-mail:

vă solicit, ca în temeiul prevederilor *art. 16 alin. (11) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Autorităţii Electorale Permanente, cu modificările şi completările ulterioare*, **să îmi aprobaţi retragerea**[1], din corpul experţilor electorali, deoarece:

.....
(se trece motivaţia)

Anexez prezentei cereri copii după următoarele documente:

Data: |__|__||__|__||__|__|__|__| Semnătura .....
ZZ/LL/AAAA

[1] Conform art. 16 alin. (11) din Legea nr. 208/2015,*„Retragerea din corpul experţilor electorali se realizează pe bază de cerere formulată în scris în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale”.*
Nerespectarea obligaţiilor ce revin experţilor electorali se sancţionează conform art. 99 alin. 1) şi a art. 98 lit. t) cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei

Autoritatea Electorală Permanentă
str. Stavropoleos, nr. 6, sector 3
www.roaep.ro
expert@roaep.ro / operator@roaep.ro